

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Příjmy obcí v ČR a SR

Municipal Revenues in the Czech Republic and Slovak Republic

Student:	Pavla Čapčová
Vedoucí bakalářské práce:	PhDr. Roman Vavrek

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student:

Pavla Čapčová

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace:

02 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Příjmy obcí v ČR a SR

Municipal Revenues in the Czech Republic and Slovak Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Územní samospráva jako součást veřejné správy
 3. Pravidla hospodaření obcí
 4. Analýza příjmů obcí v ČR a SR
 5. Zhodnocení příjmů obcí v ČR a SR
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MEDVEĎ, Jozef a Juraj NEMEC. *Veřejné financie*. Bratislava: Sprint dva, 2011. 640 s. ISBN 978-80-89393-46-6.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2013*. Turnov: Acha obec účtuje, 2013. 262 s. ISBN 978-80-905420-0-6.

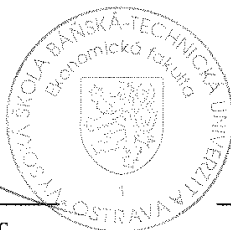
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Roman Vavrek**

Datum zadání: 22.11.2013

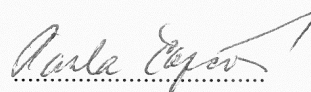
Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci na téma „Příjmy obcí v ČR a SR“ vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 až 5, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pavla Čapčová', written over a horizontal dotted line.

Pavla Čapčová

V Ostravě dne 9.5.2014

Obsah

1. Úvod	4
2. Územní samospráva jako součást veřejné správy	5
2.1. Postavení územní samosprávy	7
3. Pravidla hospodaření obcí.....	10
3.1. Principy financování	10
3.2. Příjmy obcí.....	12
3.2.1. Daňové příjmy ČR	14
3.2.2. Daňové příjmy SR.....	20
4. Analýza příjmů obcí v ČR a SR.....	25
4.1. Analýza v kategorii obcí od 0 do 499 obyvatel	26
4.2. Analýza v kategorii obcí od 500 do 1 999 obyvatel	28
4.3. Analýza v kategorii obcí od 2 000 do 9 999 obyvatel	312
4.4. Analýza v kategorii obcí od 10 000 do 49 999 obyvatel	35
4.5. Analýza v kategorii obcí nad 50 000 obyvatel.....	38
5. Zhodnocení příjmů obcí v ČR a SR	41
6. Závěr	44
Seznam použité literatury	45
Seznam zkratk	49
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	50
Seznam příloh.....	51

1. Úvod

Daňové příjmy jsou největší skupinou příjmů obcí. Nejvíce ovlivnitelnou částí daňových příjmů jsou místní daně a poplatky, jelikož si obec může rozhodnout, zda a v jaké výši bude poplatky vybírat. Výnos z daně z příjmů a kapitálového majetku je stanoven legislativou pomocí procent, zbylá část je příjmem státního rozpočtu.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit, porovnat a analyzovat příjmy v obcích obou zemí ve zvolených kategoriích. Ze zjištěných údajů bude zjištěno, jaké daňové příjmy mají obce v ČR a jaké na Slovensku. Pro lepší orientaci byla práce rozdělena do tří částí.

První částí bakalářské práce je věnována teorii - vymezení územní samosprávy v systému veřejné správy a jejím postavením v ní. Dále jsou zmíněny pravidla hospodaření obcí, zejména principy, podle kterých obce hospodaří. Velká pozornost je věnována porovnání daňových příjmů obcí obou zemí pro vymezení společných i rozdílných věcí.

Druhá, analytická část je zaměřena na deskripci daňových příjmů obcí v ČR a SR. Pro metodu analýzy je vybráno 5 obcí z ČR i SR, vždy každá mají podobný počet obyvatel a z jejich závěrečných účtů jsou vybrány daňové příjmy pro porovnání. Pro správnou komparaci jsou příjmy přepočteny na jednoho obyvatele. Hodnocena jsou data z let 2008-2012. V analýze je patrný vliv ekonomické krize na výši daňových příjmů. Pomocí komparace se dozvíme, které z daňových příjmů vybírají menší či větší obce, jestli obce na Slovensku

V poslední kapitole jsou pak pomocí metody komparace porovnávány daňové příjmy všech vybraných obcí obou zemí v jednotlivých letech v přepočtu na obyvatele. Je také proveden přepočet těchto daňových příjmů na jednoho obyvatele. Tímto bude zjištěno, jaké výnosy mají jednotlivé obce v ČR a na Slovensku, bude poukázáno na rozdílné výše příjmů a odůvodněno, proč tomu tak je.

Při psaní bakalářské práce byla použita v teoretické části metoda literární rešerše, v analytické části práce metoda deskripce a metoda analýzy a pro srovnání situace v ČR a SR metoda komparace. Data byla pro lepší a přehlednější porovnávání dávána do tabulek, ze kterých lze vyčíst různé statistiky. Informace byly čerpány z odborné literatury, z legislativy obou zemí, webových stránek vybraných obcí, státních závěrečných účtů obou zemí, závěrečných účtů obcí a dalších internetových zdrojů.

2. Územní samospráva jako součást veřejné správy

Veřejnou správu bychom mohli charakterizovat jako výkon veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Je součástí veřejné moci, která by se dala charakterizovat jako autoritativní rozhodování o právech a povinnostech subjektů, kteří nejsou v rovnoprávném postavení s orgánem veřejné moci a výsledek rozhodnutí není na vůli subjektů závislý. Je to institut, který slouží občanům k realizaci jejich práva na správu veřejných věcí.¹ Činnost veřejné správy se řídí Ústavou a dalšími zákony, které na ni navazují. Také bývá někdy označována jako činnost správních orgánů, správních úřadů, které tuto veřejnou činnost vykonávají.

Je na ni nahlíženo z několika pohledů. Představuje činnosti, při nichž jsou správní orgány vázány právními předpisy, správními akty a jsou za tuto činnost zodpovědní. Také bychom mohli říct, že veřejná správa je veškerá činnost, která není zákonodárstvím nebo soudnictvím. Z dalšího hlediska to je činnost státu nebo jiného subjektu veřejné moci řešit veřejné úkoly, ke kterým má pravomoc a tato pravomoc není dána soudům nebo parlamentům.² Další možností, jak na veřejnou správu nahlížet je zda stát pomocí svých orgánů vykonává státní správu sám nebo přenechává určitý okruh záležitostí nestátním veřejnoprávním korporacím, aby je vykonávaly samy ve své samosprávě. Podle geografického hlediska nahlížíme na státní správu na ústřední, územní, případně místní správu.³

Svou moc ve státě veřejná správa realizuje pomocí právního řádu a působením státního zřízení, zajišťuje a organizuje bezpečnost a pořádek státu, státní záležitosti, záležitosti institucí a záležitosti občanů, v demokratické společnosti vytváří takový systém řízení společnosti, který je založený na politickém pluralismu, solidaritě a toleranci, a to vše dělá ve veřejném zájmu. Tak by se dala vystihnout funkce veřejné správy.⁴

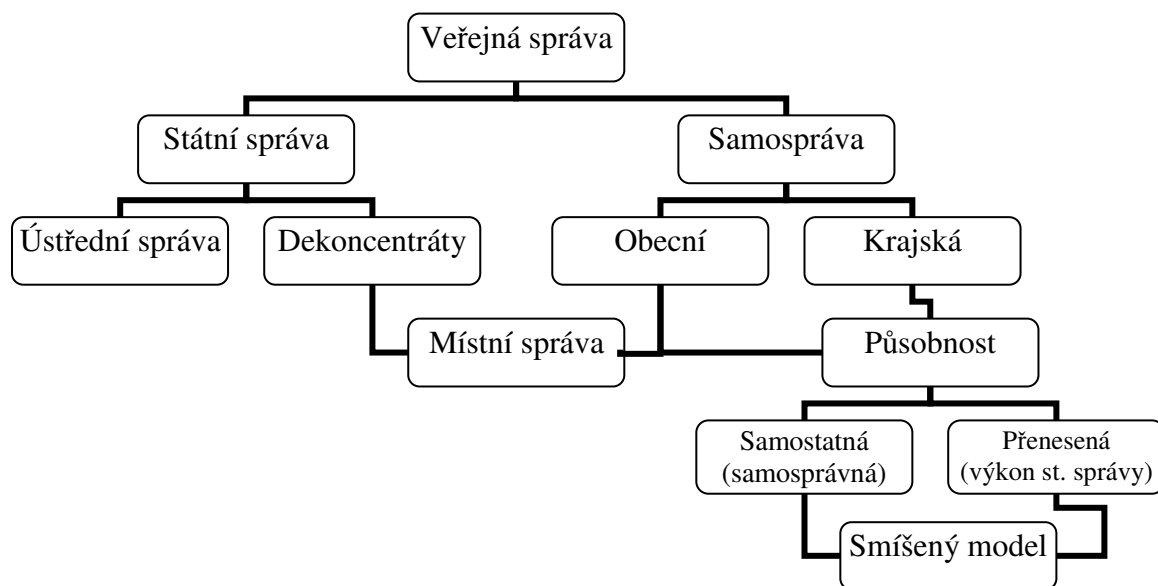
Obr. 2.1: Schéma dělení veřejné správy

¹ KOUDLEKA, Z. *Samospráva*, str. 15 an

² SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*, str. 22 an

³ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 11

⁴ DVORÁK, Václav. *Správa, veřejná správa a samospráva*. [online]. [cit. 5.2.2014]. Dostupné z: http://eamos.pf.jcu.cz/amos/ksb/externi/ksb_7434/index.htm

Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008, str. 96

Jak můžeme vidět na obr. 2.1, veřejná správa je rozdělena na státní správu a samosprávu. Státní správa je veřejná činnost vykonávaná státem, je základem veřejné správy, má všeobecnou působnost.⁵ V oblasti správy kontroluje, sjednocuje a koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Typickým rysem je vztah nadřízenosti a podřízenosti nižších orgánů státní správy. Veřejná samospráva bývá popisována jako výsledek delegování správy na nestátní subjekty. Samospráva je výrazem decentralizace a demokracie. *"Je pro ni charakteristická na jedné straně její nezávislost na státu (neexistují zde vztahy nadřízenosti a podřízenosti), na druhé straně její závislost (vzniká ze zákona a za určitých podmínek), která musí být podrobena doзору"*.⁶ Narozdíl od státní správy neexistuje vztah nadřízenosti a podřízenosti, samospráva je oprávněna vykonávat své záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, to vše v rámci stanoveném zákonnými předpisy. Samosprávu můžeme rozdělit na územní samosprávu a zájmovou samosprávu. Zájmová samospráva zastupuje zájmy osob spojených s určitými společenskými zájmy (např. Advokátní komora, Lékařská komora atp.).⁷ Práce se dále bude zabývat zájmovou samosprávou.

⁵ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. str. 32

⁶ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 85

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 11

2.1. Postavení územní samosprávy

*"Územní samospráva na základě stanovené působnosti a ekonomických podmínek vykonává veřejnou správu na území menším než je stát."*⁸ Územní samosprávu lze z funkčního hlediska rozdělit na přenesenou, kdy je výkon státní správy přenesen na obce a samostatnou (také samostatnou), kdy obce zabezpečují takové místní potřeby svých občanů, které občané požadují a mají z nich užitek. V České i Slovenské republice je využíván smíšený model územní samosprávy. To znamená, že obce mají jak přenesenou, tak samostatnou působnost. Každý stupeň územní samosprávy představuje území, které je geograficky ohraničené, občany, které na daném území žijí a správu veřejných záležitostí, které se daných občanů týkají (má vlastní kompetence, působnost).⁹

Základní jednotkou územní samosprávy je obec. Obec je společenstvím občanů a má vymezené hranice území obce. Je to veřejnoprávní korporace, což znamená, že vlastní majetek, se kterým hospodář podle obecního rozpočtu, má vlastní finance. Své potřeby financuje především z vlastních příjmů a také státních dotací.¹⁰ Stát přenechává část výkonu veřejné správy nestátnímu subjektu jako projev demokracie, v právních vztazích vystupuje vlastním jménem a je odpovědný za tato rozhodnutí. Obec svou samosprávu vykonává prostřednictvím volených orgánů nebo přímým hlasováním obyvatel v místním referendu. Jedná se o právo občanů podílet se na řízení veřejných záležitostí přenesením rozhodovací pravomoci na co nejnižší úroveň, tedy blíže k občanovi. Je důležité, aby občan měl přístup k informacím o záležitostech v jeho obci, aby měl možnost vyjádřit své názory na hospodaření obcí, nakládání s majetkem obce, říct, co je pro něj důležité, aby věděl, kam plynou peníze z daní a poplatků a aby se mohl aktivně účastnit práce iniciativních a poradních orgánů.¹¹

Pro plnění funkce územní samosprávy je nutné, aby splňovala potřebné předpoklady. Jedním z nich je legislativa, na základě které je územní samosprávě umožněno vykonávat všechny činnosti, a protože územní samospráva není úplně finančně nezávislá, upravují její autonomii a částečně i pravidla hospodaření.

Legislativa upravuje vznik a postavení jednotlivých článků územní samosprávy, jejich působnost, pravomoci i odpovědnost. Upravuje také organizaci a vnitřní členění územní samosprávy, její orgány a působnost jednotlivých orgánů. Obsahuje informace, jakou funkci

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 12

⁹ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, str. 20

¹⁰ Ústava České republiky, zákon č. 1/1993, článek 99 an a Ústava Slovenskej republiky, zákon č. 460/1992 Zb., článek 64 an

¹¹ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, str. 17

plní samosprávné i přenesené působnost, míru pravomocí jednotlivých článků, o kterých mohou rozhodovat a jejich činnosti i jejich odpovědnost za důsledky rozhodnutí. Upravuje vztahy mezi státem a územní samosprávou i vztahy uvnitř víceúrovňové územní samosprávy, kompetence jednotlivých článků veřejné správy a územní samosprávy, včetně kompetencí při zabezpečování veřejných statků. Příslušnými zákony upravuje ekonomické předpoklady pro funkci územní samosprávy, vytváří legální prostředí pro fungování a jednání.¹²

Postavení územní samosprávy v Evropě je stvrzeno důležitým dokumentem - Evropskou chartou místní samosprávy, která vstoupila v platnost 1.9.1988. *"Evropská charta ve svých člancích vymezuje pojem a rozsah místní samosprávy, její ústavní a zákonné základy, podmínky výkonu odpovědnosti na místní úrovni, správní dozor nad činností místních společenství, finanční zdroje místních společenství, právní ochranu místní samosprávy, právo místních společenství se sdružovat. Státy nemusí respektovat všechna ustanovení, musí však vymezit ta, která respektovat nebude."* Česká republika ratifikovala tuto úmluvu v roce 1998, většinu ustanovení tohoto dokumentu ve svém zákonodárství uznává a řídí se jimi.¹³

V České republice jsou hlavní legislativou zákon č. 128/2000 Sb, o obcích (obecních zřízeních), zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Na Slovensku tuto legislativu představují zákony č. 269/1990, o obecnom zriadení, zákon č. 583/2004 Z. z., o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 564/2004 Z. z., o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 582/2004 Z. z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Z důležitých podzákoných předpisů je nutno zmínit nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z., o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, který určuje, jak se vypočítávají konkrétní podíly jednotlivých obcí na výnosech sdílených daní.

Jak můžeme vidět v následující tabulce 2.1, legislativa pro územní samosprávu je v obou zemích velice podobná, až totožná. Jistě za to může jejich dlouholetá společná historie.

Tab.2.1. Srovnání hlavní legislativy ČR s SR

Legislativa ČR	Legislativa SR

¹² PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 20

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 16

zákon č. 128/2000 Sb, o obcích	zákony č. 269/1990, o obecnom zriadení
zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů	zákon č. 583/2004 Z. z., o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům	zákon č. 564/2004 Z. z., o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve
zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích	zákon č. 582/2004 Z. z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Zdroj: dle textu, vlastní zpracování

3. Pravidla hospodaření obcí

Obec je základní územní jednotkou státu jak v České republice, tak na Slovensku. V České republice žije 10,5 miliónů obyvatel, kteří žijí dle statistiky z roku 2013 v 6253 obcích¹⁴, na Slovensku žije 5,4 miliónů obyvatel, ti žijí dle statistiky z roku 2011 v 2890 obcích.¹⁵

Obec hospodaří podle rozpočtu. Existují pravidla hospodaření, které upravují tvorbu, čerpání, postavení, obsah a funkci rozpočtu obce a určí orgány vnitřní kontroly. Zaoobírá se také zřizováním a zakládáním právnických osob obce nebo hospodařením dobrovolných svazků obcí, kterých je obec součástí. Obce si nejprve sestavují rozpočtový výhled, což je nástroj, který jim slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jejího hospodářství. Poté obec sestavuje rozpočet, který je platný na jeden rok. Na Slovensku jsou rozpočty sestavovány na tři roky. Rozpočet obsahuje příjmy a výdaje, jiné finanční operace včetně tvorby a použití peněžních fondů. Rozpočet vypracovává obec na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům jednotlivých obcí.¹⁶

3.1. Principy financování

Financování obce se řídí různými principy. Jedním z hlavních principů je hospodaření podle ročního rozpočtu. Ten je nejdůležitějším nástrojem financování potřeb územní samosprávy, je to finanční plán, podle kterého obce hospodaří. Toto téma je podrobněji rozebíráno dále. Princip tvorby mimorozpočtových fondů v omezené míře je dalším z principů, který je potřeba uplatňovat. Při jeho nedodržování by mohlo docházet k rozdrobování financí na ještě menší části a vzhledem k tomu, že většina fondů je účelových, finance jsou v nich po celou dobu vázány a mohou být použity pouze pro ten daný účel. Pro správné fungování finanční politiky státu je důležité, aby finanční hospodaření územní samosprávy bylo v souladu s politikou celého státu. Aby se nestávalo, že tendence státu jsou takové a hospodaření obcí tyto tendence nerespektuje a jde proti nim. Přesto by ale obec měla mít určitou rozhodovací pravomoc a určitou míru finanční nezávislosti na státu. K tomu se také váže odpovědnost za vydaná rozhodnutí, odpovědnost za hospodaření, plnění rozpočtu,

¹⁴ Český statistický úřad. *Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0201.pdf

¹⁵ Štatistický úrad Slovenskej republiky. *Všeobecné charakteristiky*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2213>

¹⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

odpovědnost za nakládání s majetkem apod. Je požadována větší volnost a odpovědnost ve financování územní samosprávy s cílem zvýšit účinek a hospodárnost využívání zdrojů z rozpočtové soustavy. Jelikož ale stát poskytuje územním celkům velký podíl peněz ze státního rozpočtu, má také možnost kontrolovat, jak jsou prostředky využívány. Jedním takovým nástrojem kontroly je systém dotací. Celý systém funguje na principu solidarity mezi bohatšími a chudšími obcemi. Kontrola ze strany státních orgánů i občanů je důležitým prvkem hospodaření obcí. Občané mají právo vědět, na co jsou jejich daně použity a jaké veřejné statky pro ně obec zajišťuje a jak kvalitní jsou. Proto je důležité, aby financování obcí bylo jednoduše dohledatelné, jasné a srozumitelné pro všechny. Nemělo by docházet k výkyvům nebo změnám postupů při uplatňování hospodaření s prostředky rozpočtu a změnám v systému vybírání daní, protože to může ovlivnit stabilitu daňových příjmů a snížit výnosy z daní. A jak se dozvíme dále, daňové příjmy se významně podílejí na příjmech rozpočtu obce. Také je potřeba tyto příjmy efektivně využívat, podporovat výkonnost lokální a regionální ekonomiky. Celý tento systém by měl být jednoduchý, administrativně i finančně nenáročný, je potřeba minimalizovat náklady na vedení systému.¹⁷

18

Rozpočet obcí je důležitým nástrojem finančního hospodaření. Funguje na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Rozpočet je sestavován na rozpočtové období, které většinou odpovídá kalendářnímu roku. Lze ho vyjádřit následující rovnicí:

$$F1 + P - V = F2$$

kde F1 - stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P - příjmy

V - výdaje

F2 - stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Pokud je $F2 > F1$, vzniká rezerva, kterou je možno použít v dalších obdobích ke krytí záporného výsledku hospodaření. Pokud je $F2 < F1$, vzniká deficit, který je potřeba krýt například pomocí rezervy z minulých let.¹⁹

Základním typem třídění rozpočtové skladby je druhové třídění, které se dělí na příjmy, výdaje a financování.

Mezi hlavní funkce rozpočtu patří funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Prostřednictvím alokační funkce může dát obec prostředky tam, kde si stát myslí, že je to potřeba, díky peněžním prostředkům, které jsou součástí územních rozpočtů, jsou

¹⁷ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, str. 207 an

¹⁸ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 262 an

¹⁹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 201

financovány různé potřeby v místním veřejném sektoru. Obec také může pomoci sociálně slabým občanům například poskytnutím sociální výpomoci, aby bylo zabezpečeno spravedlivé rozdělení peněz ve společnosti. V rámci přenesené působnosti jsou některé obce kontaktním místem pro výplatu státních sociálních dávek, kdy tyto finanční prostředky jsou účelově dodávány ze státního rozpočtu. Toto je známo jako redistribuční funkce, na úrovni obcí je však tato funkce omezená. Třetí funkcí je funkce stabilizační, pomocí níž mohou daně přispívat např. ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice. Územní samospráva svými aktivitami podporuje zvyšování ekonomického potenciálu dané obce, např. budováním infrastruktury apod.²⁰

3.2. Příjmy obcí

*"Příjmy obcí představují nenávratná inkasa, nezahrnují však ta inkasa, kterými se přijímají vypůjčené finanční prostředky - návratné výpomoci, půjčky, úvěr, příjmy z emise vlastních cenných papírů, přijaté splátky dříve poskytnutých půjček za účelem řízení likvidity, výhodného finančního investování apod."*²¹

Je vhodné, aby příjmy rozpočtů obcí byly dostatečně výnosné, aby umožnily přiměřenou finanční samostatnost jednotlivých článků územní samosprávy. Také je vhodné, aby příjmy byly rovnoměrně rozloženy jak z hlediska časového, tak prostorového, aby bylo možné zajistit finance v průběhu celého kalendářního roku, aby byly plánovatelné pro zajištění objemu potřeb v lokálním a regionálním veřejném sektoru, zejména investičních potřeb. Příjmy mají být do určité míry závislé na aktivitě obce, kterou může územní samospráva ovlivnit. To představuje většina nedaňových příjmů, např. příjmy z pronájmu majetku ve vlastnictví příslušné obce, příjmy z podnikání ve vedlejší činnosti, uživatelské poplatky za veřejné statky, pokud plynou do územního rozpočtu apod. Celé toto by mělo být administrativně nenáročné na správu a výběr, především náklady na výběr a správu daní a poplatků by měly být minimální.²²

Nenávratné příjmy tvoří nejdůležitější zdroj pro financování potřeb obce a představují největší část příjmů rozpočtu obce. Reprezentují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti. Můžeme je rozdělit do dvou skupin a to na vlastní příjmy (ty se dále dělí na daňové, nedaňové a ostatní) a přijaté dotace. Podrobnější dělení příjmů v ČR je dále na čtyři třídy: Daňové příjmy, nedaňové příjmy,

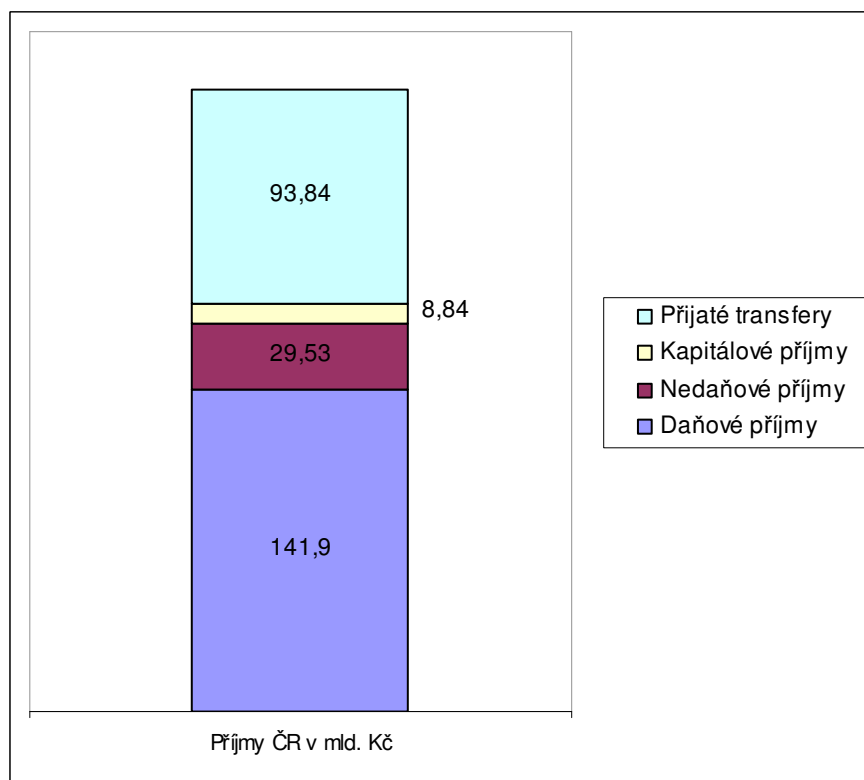
²⁰ Profi společnosti. *Funkce daní*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.profispolecnosti.cz/rady-zkusenosti/404-funkce-dani>

²¹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 250

²² PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, str. 443

kapitálové příjmy, přijaté dotace.²³ Dělení příjmů v SR je také na daňové příjmy, nedaňové příjmy, dále pak granty a transfery, přijaté úvěry a zůstatky z předchozích let. Podrobnější členění je pro přehlednost uvedeno v příloze .č 1 a č. 2. Ve své práci se dále budu zabývat pouze srovnáním daňových příjmů obcí v České s Slovenské republice, jelikož jsou největším zdrojem příjmů v obcích, viz graf 3.1

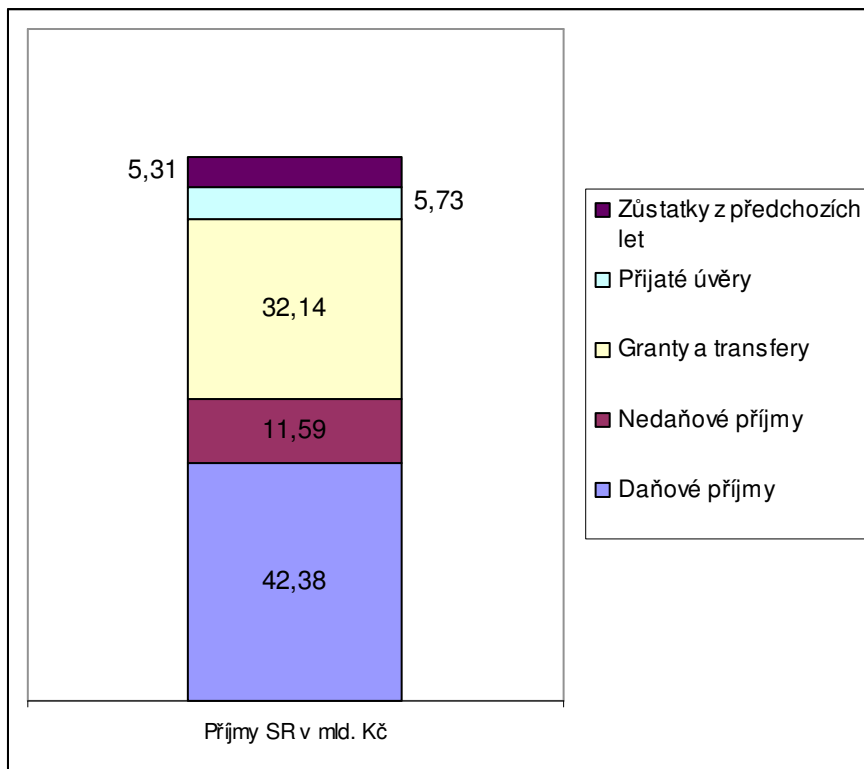
Graf 3.1. Příjmy obcí ČR v roce 2011

Zdroj: Státní závěrečný účet ČR 2011, vlastní zpracování

Graf 3.2. Příjmy obcí SR v roce 2011

²³ SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2013*, str. 214

Zdroj: Státní závěrečný účet SR 2011, vlastní zpracování

3.2.1. Daňové příjmy ČR

Daň je povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Jejím znakem je neúčelovost a neekvivalentnost, tzn. že je to jednostranná povinnost, plátce nemá nárok na protiplnění ze strany vyhlášující autority. Daně jsou placené pravidelně v určitých intervalech nebo při určitých okolnostech, např. darování nebo dědění. Účelem daní je zajistit finance pro veřejný sektor k zabezpečení funkcí státu a veřejné správy.²⁴

Daň je platba

- nedobrovolná - povinná ze zákona,
- neekvivalentní – nedostaneme konkrétní protihodnotu za zaplacenou daň,
- neúčelová – nelze vysledovat účel, na který je ta daná platba určena,
- nenávratná – zaplacenou daň nelze požadovat zpět,
- pravidelná - v určitých časových intervalech, resp. při určitých událostech.²⁵

²⁴ PAŘÍZKOVÁ, I. *Finance územní samosprávy*, str. 80

²⁵ MEDVEĎ, J., NEMEC, J. *Verejné financie*, str. 169

Daňové příjmy tvoří největší skupinu příjmů obcí. Daně jsou spravovány příslušným finančním úřadem, který jako dekoncentrát Ministerstva financí ČR daně vybírá, a poté tento daňový výnos převodem posílá dané obci na účet v bance. Způsob rozdělování daní, postup, který je třeba dodržovat a lhůty převodu daní upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.²⁶ Správce daně převádí daňový příjem určený příjemci nejméně jedenkrát měsíčně, je-li částka určená k převodu vyšší než 500 CZK. Tento zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní z příjmů a daně z nemovitostí konkrétně ve vztahu k daňovým příjmům krajů a obcí. Daňové příjmy obcí a krajů, které nejsou uvedeny v zákoně o rozpočtovém určení daní, upravují zvláštní zákony.²⁷

Dle § 2 zákona o rozpočtovém určení daní se celostátním hrubým výnosem daně rozumí peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně, snížené o vrácené prostředky. Do celostátního hrubého výnosu daně se nezahrnují částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení. Se státním rozpočtem jsou sdíleny peněžní prostředky z celostátního hrubého výnosu z daní a ty jsou pak převáděny do rozpočtů obcí a krajů ve výši, která odpovídá procentnímu podílu na celostátním hrubém výnosu daní. U obcí je vypočtená částka vynásobena procentem (v případě Prahy, Plzně, Ostravy a Brna je vypočtená částka vynásobena celkovým procentem), které je pro každou obec uvedené ve vyhlášce Ministerstva financí o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Jsou uvedeny také v příloze zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.²⁸ Díky novému rozpočtovému určení daní se razantně zvýšily daňové příjmy malých obcí, obzvláště nejmenší obce s počtem obyvatel do 100, jejichž daňové příjmy vzrostly o téměř 150 %.

Daňové příjmy rozpočtů obcí ČR tvoří

- výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- podíl na 20,83% z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 22,87% z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,

²⁶ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 267

²⁷ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 253

²⁸ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů

- podíl na 23,58% z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
- podíl na 23,58% z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d).
- podíl na 23,58% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),
- 30% z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,
- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 1,5% z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.²⁹

Dle výše uvedeného schématu bychom daňové příjmy dále mohli rozdělit na:

- a) svěřené daně
- b) sdílené daně
- c) místní poplatky
- d) správní poplatky

a) svěřené daně

Jinak se také označují jako výlučné neboli rozpočtově určené daně. Označují se tak daně, jejichž výnos plyne celý přímo do rozpočtu obcí. Správcem daně je ale příslušný finanční

²⁹ § 4 Zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů

úřad.³⁰ Představují stabilní příjem veřejných a obzvláště obecních rozpočtů.³¹ Obce však mají velmi omezenou daňovou pravomoc, skoro nemohou ovlivnit výnos této daně.³²

Do svěřených daní patří daň z nemovitosti. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Podle zákona o dani z nemovitosti se tato daň dělí na daň z pozemků a daň ze staveb. Zdaňují se všechny pozemky a všechny stavby mimo případy vyjmutí z předmětu daně a mimo případy osvobození od daně.³³ Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. Poplatníkem daně z pozemku je vlastník pozemku. U pozemku ve vlastnictví České republiky je poplatníkem daně organizační složka státu nebo právnická osoba, která má právo trvalého užívání. Poplatníkem daně je vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru, a stejně jako u daně z pozemků, stavba byt nebo samostatný nebytový prostor ve vlastnictví České republiky je poplatníkem daně organizační složka státu nebo právnická osoba, která má právo trvalého užívání. Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² (dále jen „zastavěná plocha“) podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je výměra podlahové plochy bytu v m² nebo výměra podlahové plochy samostatného nebytového prostoru v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období, vynásobená koeficientem 1,20. Obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5.³⁴ Stanovením koeficientu může aspoň trochu regulovat výši vybírané daně.

Do svěřených daní dále patří daň z příjmu právnických osob za obec. Obec je příjemcem své vlastní daně z příjmů. Daň tedy nijak nezatěžuje hospodářství obce.

Přestože celý výnos daně plyne obci, je tato daň málo výnosná a představuje jen malý podíl v celkových příjmech obcí.

b) sdílené daně

Využívání sdílených daní je výsledkem uplatňovaného principu ve veřejných financích - principu solidarity.³⁵ Sdílenou daní jsou zpravidla daně důchodového typu a také nepřímé spotřební daně, zejména daň z přidané hodnoty, o kterou se dělí státní rozpočet s rozpočty

³⁰ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 253

³¹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 85

³² KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*, str. 96

³³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 269

³⁴ Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

³⁵ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, str. 456

jednotlivých stupňů územní samosprávy. Rozpočty jednotlivých obcí se podílejí na celostátním výnosu příslušné daně závislosti na počtu obyvatel obce k celostátnímu počtu obyvatel a v závislosti na velikostní kategorii obce, resp. velikostních koeficientech.³⁶ Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům stanoví podíl na celostátně vybíraných daních, který bude příjmem rozpočtu obce. Tyto podíly jsou stanoveny vyhláškou č. 264/2013 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Do sdílených daní řadíme

- daň z příjmu fyzických osob,
- daň z příjmu právnických osob,
- daň z přidané hodnoty.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy uvedené v zákoně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo které jsou od placení osvobozeny. Výše daně je závislá na velikosti příjmu poplatníka daně, tedy na velikosti základu daně a na sazbě daně. Základ daně ovlivňují odpočitatelné a připočitatelné položky, výši samotné daně ovlivňuje osvobození od placení daně podle horizontální spravedlnosti ve zdanění.³⁷

Daň z příjmu právnických osob je celá příjmem rozpočtu obcí v případě, kdy poplatníkem daně jsou přímo obce. V ostatních případech je příjmem obce podíl na celostátním výnosu. Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li dále v zákoně stanoveno jinak.³⁸

Daň z přidané hodnoty je nejdůležitější nepřímou daní našeho daňového systému. Platíme ji všichni ve většině nakupovaného zboží, odvádět ji musí ale prodejci. Příjem obcí z daně je stanoven jako podíl na celostátním výnosu daně.³⁹

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015 je uvedeno v příloze č. 3 bakalářské práce, jsou tam uvedena pro představu procenta, do jaké míry se obce, kraje a stát podílí na daních z příjmů, z nemovitosti a z DPH.

³⁶ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 254

³⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 126

³⁸ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

³⁹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 263

c) místní poplatky

Místní poplatky mají povahu obecních daní, je to jednostranná povinnost, plátce nemá nárok na protiplnění. Jsou stabilním a opakovaným zdrojem příjmů obce bez výraznějších výkyvů. Obce rozhodují o tom, jestli budou vybírat od fyzických či právnických osob na svém území konkrétní místní poplatek, také rozhodují, jaký poplatek budou vybírat. Obce tyto poplatky vybírají, aby tak zajistily nezbytné finanční prostředky do svých rozpočtů a mohly je použít na financování místních veřejných statků. Přestože nepřivádějí velký příjem do rozpočtu obcí (v průměru nepřesahují 2% z celkových příjmů), vhodně doplňují příjmy rozpočtu a snižují tak napjatost v hospodaření obcí. Obec musí při jejich vybírání respektovat zákon o správě daní a poplatků.⁴⁰⁴¹

Dle zákona máme tyto druhy místních poplatků:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁴²

Součástí zákona o místních poplatcích byl ještě do roku 2011 poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, ten však byl nahrazen úpravou zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, kde v § 41i je uvedeno, že 20% odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení je příjmem státního rozpočtu, 80% odvodu je příjmem rozpočtu obcí. Odvod z loterií a jiných podobných her je naopak ze 70 % příjmem státního rozpočtu, z 30 % příjmem obcí. Tento poplatek již tedy není jen příjmem rozpočtu obcí.⁴³

⁴⁰ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str. 276

⁴¹ TOTH, Petr. *Financování obcí na Slovensku a porovnání s Českou republikou* [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222404>

⁴² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁴³ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách

O tom, které místní poplatky obec zavede, ale také o úlevách, sazbách, prominutí poplatku, ohlašovací povinnosti, vzniku a zániku poplatkové povinnosti, způsobu vedení průkazné evidence, splatnosti, způsobu kontroly a případných sankcích při nesplnění poplatkové povinnosti rozhoduje zastupitelstvo obce. Své rozhodnutí zveřejňuje v obecně závazné vyhlášce na úřední desce obce.⁴⁴

d) správní poplatky

Jedná se o příjmy z vlastní správní činnosti za správní úkony, které územní samospráva vykonává v rámci samostatné i přenesené působnosti. Výše správních poplatků je stanovena zákonem č. 634/2000 Sb., o správních poplatcích, resp. sazebníkem, který je přílohou daného zákona. Zákon v průběhu námi sledovaného období prošel více než 40 novelizacemi. Obce nemají pravomoc při jejich ovlivnění, vybírají je povinně, mohou v některých případech pouze poplatek snížit nebo úplně prominout. V posledních letech dochází ke snižování výnosu z tohoto poplatku, v rozpočtech obcí představuje malý výnos. Správní poplatky se platí zpravidla hotově, kolkovými známkami nebo bezhotovostním převodem z účtu poplatníka.⁴⁵

3.2.2. Daňové příjmy SR

Slovenská republika má nový systém financování obcí a vyšších územních celků SR, který nabyl účinnosti 1. ledna 2005. Před touto reformou Tato reforma veřejné správy umožnila velký proces decentralizace, díky které se posilnila finanční samostatnost územních samospráv. Samosprávám byl odevzdán majetek v hodnotě stovek miliard korun, který si sami občané spravují prostřednictvím svých volených zástupců. Úkolem nového systému financování je přenesení spousty kompetencí na kraje, města a obce a zesílení odpovědnosti územní samosprávy. Základním principem je přechod od poskytování dotací územní samosprávy ze státního rozpočtu na financování prostřednictvím daňových příjmů samotných obcí. Touto změnou je očekáváno zvýšení příjmů do rozpočtu obcí a zmenšení vlivu centra na rozhodování o financích. Nadále však budou oprávnění obce, které vykonávají v režimu přeneseného výkonu státní správy, financovány dotacemi ze státního rozpočtu prostřednictvím příslušné rozpočtové kapitoly. Po reformě obce disponují přibližně 70 % vlastních příjmů a 30 % příjmů ze státního rozpočtu. Změnou financování již obce nejsou

⁴⁴ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, str.279

⁴⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, str. 125

vázány na výsledek hospodaření státu, ale mohou samy odhadnout vývoj svých příjmů a výdajů a mohou tak plánovat více let dopředu.^{46 47}

Daňové příjmy obcí SR tvoří místní daně a poplatky za komunální odpad a dále podíly na výnosu daní, a to daně z příjmů fyzických osob. Nemají jako příjem obce daně z příjmů právnických osob ani DPH. V roce 2004 byla zrušena daň dědická a darovací a v roce 2005 byla zrušena daň z převodu nemovitostí. Zánik těchto daní hodně přispělo ke zjednodušení daňového systému a úbytek nutné státní administrativy, dopad na státní rozpočet byl přitom minimální. Dalším kladem bylo zavedení nízké rovné daně.⁴⁸

Na Slovensku nejsou definovány výlučné daně. Do této kategorie bychom mohli zařadit místní daně a poplatky. Místní daně a poplatky jsou stabilní a opakovatelné zdroje příjmů obce bez výraznějších výkyvů. Jsou významným zdrojem příjmů, který není účelově určen. Platí zde fakultativnost. Obec si může zvolit, zda bude místní daně vybírat, může snížit jejich výši nebo je úplně odpustit, stanovuje sazbu daně. Je obvyklé, že menší obce vybírají menší počet poplatků.⁴⁹

Dnešní podoba zákona upravuje tyto místní daně:

- daň z nemovitosti (z pozemků, ze staveb, z bytů a nebytových prostor),
- daň za psa,
- daň za užívání veřejného prostranství,
- daň za ubytování,
- daň za prodejní automaty,
- daň za nevhodné hrací přístroje,
- daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města,
- daň za jaderná zařízení.

⁴⁶ TOTH, Petr. *Financování obcí na Slovensku a porovnání s Českou republikou* [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222404>

⁴⁷ *Reforma komunálnej správy*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: http://spu.fem.uniag.sk/cvicenia/ksv/moravcikova/Sociologia%20vidieka%20a%20plh/Doplňkove%20materialy%20pre%20samostudium/komunalna_reforma_letak.pdf

⁴⁸ GOLA, Petr. *Majetkové daně v Evropě*. [online]. [cit. 5.2.2014]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d4797v6791-majetkove-dane-v-evrope/>

⁴⁹ TOTH, Petr. *Financování obcí na Slovensku a porovnání s Českou republikou* [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222404>

Obec také ukládá místní poplatek za likvidaci komunálního odpadu a drobného stavebního odpadu.⁵⁰ Tento poplatek není daní, proto není uveden v zákoně o místních daních.

Sdílené daně

Do sdílených daní bychom zařadili daň z příjmů fyzických osob.

Daně z příjmů fyzických osob jsou ve většině zemí považované za nejdůležitější z pohledu spravedlivého zdanění a také z pohledu ekonomické efektivity. Předmětem daně z příjmů fyzických osob je dosažený příjem za zdaňovací období. Na Slovensku jsou daně z příjmů rozdělovány podle vzorce, které stírají rozdílnou míru nezaměstnanosti a výšku příjmů mezi regiony Slovenska.⁵¹ Před reformou byl podíl obcí na daních z příjmů stanoven konkrétní částkou, ne procentem, a tak i když byl výnos z daní vyšší, vše šlo do státního rozpočtu. Po reformě se zdá být rozdělování spravedlivější.

Rozpočtové určení výnosů této daně je následující :

- podíl na 70,3 % výnosu daně je příjmem rozpočtů obcí,
- podíl na 23,5 % výnosu daně je příjmem rozpočtů vyšších územních celků,
- podíl na 6,2 % výnosu daně je příjmem státního rozpočtu.⁵²

Výnos daně se obcím rozděluje dle zákona takto:

- **23 % dle počtu obyvatel obce** s trvalým pobytem k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku, z toho 57 % přepočteným koeficientem nadmořské výšky středu obce uvedeným v příloze nařízení. Kritérium počtu obyvatel obcím má za financovat základní samostatnou působnost v oblasti poskytování veřejných statků. Objem výnosu podílové daně upravený koeficientem nadmořské výšky odpovídá z titulu geografických podmínek rozdílné energetické náročnosti škol, obecních úřadů atd.,
- **32 % dle počtu obyvatel obce** s trvalým pobytem na území obce k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku přepočítaného koeficientem v závislosti od zařazení obce do velikostní kategorie uvedené v příloze nařízení. Cílem tohoto kritéria je zohlednění zvýšené potřeby finančních prostředků pro obce a města, které vykonávají samosprávné působnosti i pro obyvatelstvo okolních obcí. Současně je

⁵⁰ Zákon č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

⁵¹ MEDVEĎ, J., NEMEC, J. *Verejné financie*, str. 172

⁵² NETOLICKÝ, Martin. Slovenský model rozpočtového určení daní-vzor nebo inspirace? [online]. [cit. 25.4.2014]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6312695>

také motivačním faktorem pro spolupráci mezi obcemi a racionalizaci výkonů samosprávních orgánů,

- **40 % dle počtu žáků** (dětí) škol a školských zařízení ve zřizovatelské působnosti obce k 1. září předcházejícího kalendářního roku přepočteného koeficientem základní umělecké školy a školního zařízení. Toto kritérium zabezpečuje zdroje na financování kompetencí v oblasti školství, a to základních uměleckých škol, mateřských škol, výchovno-vzdělávacích zařízení. Každému typu zařízení odpovídá příslušný koeficient. Finanční prostředky tak směřují do obcí, kde se tyto školy a zařízení nacházejí a ne do obcí kde mají tyto děti a žáci trvalý pobyt,
- **5 % dle počtu obyvatel obce, kteří dovršili věk 62 let**, s trvalým pobytem na území obce k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku. Finanční prostředky určeny k financování potřeb v sociální oblasti pro obyvatele v poproduktivním věku, pro které obec zabezpečuje pečovatelskou službu ve smyslu platné legislativy.

Podíl obce na výnosu daně se vypočítává měsíčně podle vzorce uvedeného v příloze a zaokrouhluje se na celé eura.⁵³

Výnos daně v rozpočtovém roce 2012 byl příjmem obcí ve výši 64,5 %, nově od roku 2014 je příjmem rozpočtů obcí ve výši 67 %.⁵⁴

Daň z příjmů právnických osob se ukládá právnickým osobám na jejich zisky. Jejich vybírání ovšem bylo diskutabilní, mělo své odpůrce i příznivce. Existují názory, že z ekonomického hlediska nemá žádné opodstatnění, protože všechny zisky společností jsou na konci roku osobním důchodem fyzických osob a tedy předmětem jejich daně z příjmů. Mezi problémy, které souvisí s výběrem daně, patří například to, že právnické osoby nemají zvláštní zdaňovací kapacitu, stačilo by zdanit osobní důchod. Na druhé straně existují také významné argumenty, které působí ve prospěch vybírání této daně. Například zdaňuje zisky, které by při osobním unikly zdanění, kompenzuje to omezenost ručení právnických osob za závazky. Také je daň možno použít jako nástroj hospodářské politiky.⁵⁵ Daň z příjmů ovšem není příjmem obcí, ale pouze státního rozpočtu.

Správní poplatky jsou sice příjmem slovenské obce také, ale jsou řazeny do nedaňových příjmů. Daň z příjmů právnických osob ani daň z přidané hodnoty nejsou příjmem obcí. Proto

⁵³ Nařízení vlády č. 668/2004 Z.z., o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve

⁵⁴ Zákon č. 564/2004 Z.z., o rozpočtovom určení výnosu daně z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁵⁵ MEDVEĎ, J., NEMEC, J. *Verejné financie*, str. 173

jak je vidět v další části v jednotlivých tabulkách, jsou daňové příjmy obcí na Slovensku menší.

V příloze č. 4 je uvedena srovnávací tabulka, která nám ukazuje rozdíly i stejná řešení při získávání příjmů obcí.

4. Analýza příjmů obcí v ČR a SR

Tato část bakalářské práce bude věnována analýze příjmů jednotlivých vybraných obcí z ČR a SR v kategoriích podle počtu obyvatel. Každé dvě obce s podobným počtem obyvatel, vždy jedna z ČR a jedna ze SR, budou podrobeny deskripci jejich daňových příjmů. Daňové příjmy budou přepočítány na jednoho obyvatele vždy podle počtu obyvatel v obci v jednotlivých letech. Bude sledováno, jestli se daňové příjmy obcí, snižují, zvyšují nebo zda jsou v průběhu let konstantní. V tabulkách budou zpracovány nejen celkové daňové příjmy, ale příjmy také budou rozděleny na jednotlivé podkategorie. Tato analýza zkoumá dostupná data z let 2008 až 2012. Aby údaje byly porovnatelné, je potřeba údaje převést na jednotnou měnu, vybrána byla česká koruna. V případě Slovenska jsou tedy údaje z roku 2008 přepočteny kurzem stanoveným v generálním zákoně o euru, kde je stanoven kurz 30,126 slovenských korun za euro.⁵⁶ Poté byly částky v eurech přepočítány kurzy stanovené ČNB pro jednotlivé roky, viz tabulka 4.1. V tabulkách jsou uvedeny příjmy, které jsou pro obec důležité z hlediska výše výnosu nebo jejich výše je v průběhu let hodně kolísavá. V příloze č. 5 jsou pak zobrazeny kompletní daňové příjmy obcí ze závěrečných účtů, v případě Slovenska již ve slovenských korunách a eurech.

Tab. 4.1. Směnný kurz CZK vůči EUR v jednotlivých letech

Rok	Kurz CZK za 1 EUR
2008	24,942
2009	26,445
2010	25,29
2011	24,586
2012	25,143

Zdroj: ČNB, vlastní zpracování

Jak můžeme dále pozorovat, v ČR je rok 2008 velmi úspěšným rokem, co je daňových příjmů týče. V ostatních letech je již patrná hospodářská krize, a tedy daňové příjmy jsou nižší než v roce 2008. V několika případech v obcích ČR si můžeme všimnout, že pokud obec má nižší příjem z DPH, pomocí místního koeficientu navýší daň z nemovitosti, aby aspoň trochu vyrovnala ztrátu, kterou by jí způsobily nižší příjmy z DPH.

⁵⁶ Zákon č. 659/2007 Z.z., o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

4.1. Analýza v kategorii obcí od 0 do 499 obyvatel

V této kategorii byly zvoleny obce Hradiště a obec Slovenská Nová Ves.

Hradiště

Obec Hradiště je jedna z nejstarších vsí na Blatensku. Nachází se v okrese Plzeň-jih v Plzeňském kraji. Žije zde 220 obyvatel (údaj k 31.12.2012).⁵⁷

Tabulka 4.1.1. Daňové příjmy obce Hradiště na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Obec Hradiště					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	267	266	226	225	220
Daňové příjmy	11 038	9 786	11 701	12 729	11 566
DzP a kap. majetku	5 043	3 874	4 815	5 320	4 725
FO ze závislé činnosti	2 308	1 641	2 066	2 086	1 987
FO z SVČ		154	500	606	54
FO z kapitál. výnosů		152	184	194	218
PO	2 639	1 927	2 065	2 039	1 891
PO za obec	96			395	575
DPH	3 808	3 840	4 843	4 018	4 220
Daň z nemovitosti	1 679	1 545	1 449	2 792	1 926
Místní poplatky	497	512	586	590	687
- komunální odpad	479	495	565	569	637
- poplatek ze psů	18	17	21	21	20
- odvody z loterií					30
Správní poplatky	11	14	8	9	8

zdroj: Závěrečné účty obce Hradiště 2008-2012, vlastní zpracování

V uvedené tabulce můžeme vidět, že daňové příjmy obce mají kolísavý charakter. Největší pokles je zaznamenán v roce 2009, o 12 % oproti roku 2008. Naopak v roce 2011 můžeme vidět největší nárůst, o 9 % vůči předcházejícímu roku. Rozdíl mezi nejnižším a nejvyšším příjmem činí 30 %. V roce 2012 oproti roku 2011 příjmy klesly o 10 %. Důvodem jsou klesající výnosy za daně z nemovitosti (o 31 % nižší než v roce 2011). Razantní pokles zisku je v roce 2012 z příjmů FO ze SVČ, o 91%. V tomto roce ukončilo svou činnost spousta živnostníků. V roce 2011 můžeme vidět téměř 100 % nárůst daně z nemovitosti, kdy obec využila možnost zvýšit výnos pomocí místního koeficientu, aby si vynahradila ztrátu díky menšímu výnosu DPH (pokles oproti roku 2010 o 17 % - skoro 200

⁵⁷ Obec Hradiště. *Historie a památky*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: http://www.obec-hradiste.cz/pages/historie_pamatky/historie_pamatky.php

tisíc CZK). Jako nový příjem obce jsou v roce 2012 odvody z loterií. Poplatky za komunální odpad naopak každým rokem rostou, i když počet obyvatel v obci klesá. Nárůst oproti roku 2008 je v roce 2012 o 38 %. Výnosy ze správních poplatků klesají, rozdíl tvoří 75 %. Některé údaje nebyly v závěrečném účtu uvedeny.

Obec Slovenská Nová Ves

Obec Slovenská Nová Ves se nachází v nadmořské výšce 136 m a leží na okraji Trnavské pahorkatiny u potoka Gidra. První písemná zmínka o obci pochází z r. 1245. V obci je římskokatolický kostel sv. Jozefa z 18. století. Má 472 obyvatel.⁵⁸

Tabulka 4.1.2. Daňové příjmy obce S. N. Ves na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Slovenská Nová Ves					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	421	424	429	455	472
Daňové příjmy	5 592	7 129	5 748	5 684	5 413
DzP a kap. majetku	3 241	3 203	2 516	2 673	2 709
Daň z nemovitosti:	2 343	3 204	2 908	2 943	2 703
- z pozemků	1 993	2 567	2 432	2 279	2 215
- ze staveb	350	637	476	664	488
Daně za zboží a služby	8	722	324	68	15
- daň za užívání veř. prostr.	0,8	1	0,9	2	0,6
- daň za psa	7	17	16	15	14
- daň za VHP / sázkové hry		16	13	51	
- daň za umístění jaderného zař.		688	294		
- komunální odpad	390	484	385	494	426

zdroj: Závěrečné účty obce Slovenská Nová Ves 2008-2012, vlastní zpracování

Daňové příjmy obce měly v průběhu sledovaných let spíše klesající charakter. Nárůst v roce 2009 o 27 % je způsoben zvýšením výnosu z daně z nemovitosti o 861 CZK na osobu, což představuje více než 350 000 CZK - to znamená rozdíl 37 % a také zavedením daně za umístění jaderného zařízení. Dle obecně závazného nařízení o místních poplatcích je zastavěné území obce Slovenská Nová Ves situováno od zdroje v Jaslovských Bohunicích v pásmu nad 10 km do 30 km. Sazba daně je 0,0006 EUR za m² území obce. V roce 2010 nastal pokles daňových příjmů v důsledku hospodářské krize o 19 % vůči roku 2009. Největší rozdíl (o 21 %) je zaznamenán u dani z příjmů a kapitálového majetku a dani za umístění

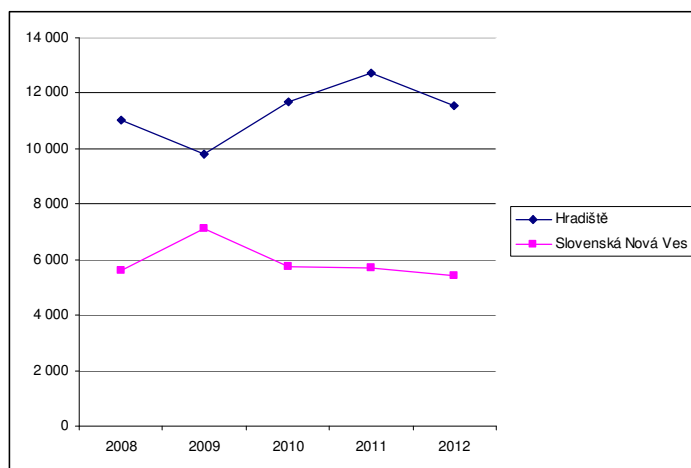
⁵⁸ Slovenská Nová Ves. *Poloha*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://www.slovenskanovaves.sk/poloha>

jaderného zařízení (o 57 %). V následujícím roce je patrný nárůst díky zlepšení zisku z daně z příjmů.

Zajímavostí je, že tato obec řadí poplatek za komunální odpad a drobný stavební odpad jako jediná z vybraných obcí do nedaňových příjmů. Přesto je tato částka v tabulce uvedena, není však započítána do daňových příjmů.

V závěrečném účtu z roku 2010 byla chyba v součtu daňových příjmů, byla mnou opravena. Tvůrci závěrečného účtu do daňových příjmů započítali i poplatek za komunální odpad, ten však mají uveden v nedaňových příjmech. V roce 2012 vešlo v platnost obecně závazné nařízení, které úplně zakazuje hazardní hry na území obce.

Graf 4.1. Porovnání daňových příjmů obcí Hradiště a Slovenská Nová Ves v letech 2008-2012

zdroj: Závěrečné účty obcí Hradiště a Slov. Nová Ves, 2008-2012, vlastní zpracování

Z grafu vyplývá, že pokles daňových příjmů v obci Hradiště nastal v roce 2009, v dalších letech je viditelný nárůst díky zlepšující se ekonomické situaci obce i státu, naopak u Slovenské Nové Vsi vidíme v roce 2009 nárůst, s největší pravděpodobností způsobený přechodem Slovenka na euro, v roce 2010 je zaznamenán pokles, který v dalších letech zůstal na podobné úrovni.

4.2. Analýza v kategorii obcí od 500 do 1 999 obyvatel

K analýze byly vybrány obce Kasejovice v ČR a Stožok na Slovensku.

4.2.1.Kasejovice

Kasejovice se nachází v okrese Plzeň-jih v Plzeňském kraji, žije zde 1 281 obyvatel. V městě je mnoho památkově chráněných a cenných domů. Nad městem je židovský hřbitov, nepoškozený dodnes. Dnes je počet obyvatel přibližně 960, cizinci tvoří 6 procent populace.⁵⁹

Tabulka 4.2.1. Daňové příjmy obce Kasejovice na 1 obyvatele v letech 2008-2012
(v CZK)

Kasejovice					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	1 347	1 311	1 299	1 298	1 281
Daňové příjmy	10 137	9 178	9 367	9 299	9 610
DzP a kap. majetku	5 428	4 416	4 003	4 055	4 285
FO ze závislé činnosti	1 698	1 677	1 843	1 757	1 820
FO z SVČ	419	165	299	114	107
FO z kapitál. výnosů	140	143	142	148	185
PO	2 410	1 775	1 482	1 595	1 713
PO za obec	761	656	237	441	460
DPH	3 457	3 389	4 172	3 636	3 660
Daň z nemovitosti	591	720	586	1 044	1 111
Místní poplatky	594	585	546	514	513
- komunální odpad	488	492	471	471	474
- odvody za provoz loterií	77	54	38	10	25
- ostatní poplatky	29	39	37	33	14
Správní poplatky	67	68	60	50	41

zdroj: Závěrečné účty obce Kasejovice 2008-2012, vlastní zpracování

Daňové příjmy v Kasejovicích se od roku 2009 se drží téměř na stejné hladině, rozdíl je maximálně 3 %. Největší propad z roku 2008 na 2009, kde se výnos snížil o 10 %. Hlavní snížení je opět způsobeno poklesem daně z příjmů osob samostatně výdělečně činných (o 61 %) a daně z příjmů PO (o 27 %) způsobené hospodářskou krizí. Nemalé snížení představuje také daň z příjmů PO za obec, zde se jedná o 14 % pokles. Tento trend pokračuje i v roce 2010, kdy snížení výnosu z daně z příjmů PO za obec je oproti roku 2009 je o 64 % nižší. V dalších letech již můžeme vidět opět nárůst o minimálně 86 % oproti roku 2010. Zajímavý vývoj prodělaly příjmy z daně z nemovitosti opět v porovnání s příjmem z DPH. Když je příjem z DPH nižší, zvýší se výnos z daně z nemovitosti. V průběhu let tedy v roce

⁵⁹ Wikipedia. Kasejovice. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kasejovice>

2009 poklesl výnos z DPH o 2 % a vzrostla příjem z daně z nemovitosti o 22 %. Tady je to rozdíl o tolik větší kvůli snížení výnosů z daně z příjmů OSVČ a PO. Rok 2010 vrostl výnos z DPH o 23 % a poklesl příjem z daně z nemovitosti o 13 %. V roce 2011 je patrný největší nárůst příjmu z daně z nemovitosti, o 78 %, snížení výnosu z DPH je o 13 %. Zdá se to být nepoměr, ale kvůli výši příjmu z DPH, který je 8x vyšší než příjem z daně z nemovitosti, jsou částky skoro totožné, kolem 700 tisíc korun.

Výnosy ze správních poplatků jsou v průběhu let 2008 až 2012 rok od roku nižší a rozdíl představuje 66 % pokles.

4.2.2. Stožok

Obec Stožok se rozprostírá na úpatí vrcholů Poľany a Javoria v kraji Podpoľania, vzdáleném 5 km od okresního města Detva. Obec je výchozím bodem atraktivních turistických výletů po vyznačených turistických cestách a cykloturistických trasách⁶⁰

Tabulka 4.2.2. Daňové příjmy obce Stožok na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Stožok					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	908	911	926	952	972
Daňové příjmy	5 690	6 842	5 131	6 487	6 525
DzP a kap. majetku	4 003	4 101	3 359	4 740	4 414
Daň z nemovitosti:	1 310	1 594	1 462	1 437	1 518
- z pozemků	198	202	237	208	200
- ze staveb	1 110	1 391	1 223	1 228	1 317
- z bytů	2	1	2	1	1
Daně za zboží a služby	377	1 147	310	310	593
- daň za užívání veř. prostr..		877	7	0,4	257
- komunální odpady		236	249	292	318
- daň za psa		18	16	17	18
- ostatní		16	38	0,4	

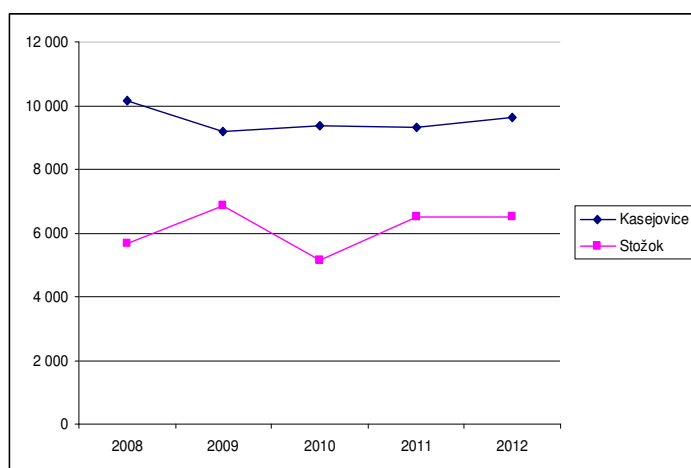
zdroj: Závěrečné účty obce Stožok 2008-2012, vlastní zpracování

Daňové příjmy obce měly v průběhu let kolísavý charakter. V roce 2009 nárůst o 20 % oproti roku 2008, v roce 2010 zase o 25 % pokles oproti roku předcházejícímu, v roce 2011 opět nárůst o 26 %. Nárůst daňových příjmů v roce 2009 je způsoben velkým výnosem z daně za užívání veřejného prostranství, který je na rozdíl od ostatních let nebývale vysoký, rozdíl nejmenšího a největšího výnosu je téměř 887 CZK, tedy 800 000 CZK. V roce 2011 je zapříčiněn zvýšením daně z příjmů, jejich pokles byl způsoben hospodářskou krizí. Největším

⁶⁰ Stožok. *Historie obce*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://www.stozok.sk/sk/>

daňovým příjmem jsou pro obec daně z příjmů a kapitálového majetku. Tvoří 70 % celkových daňových příjmů. Největší rozdíl můžeme pozorovat mezi léty 2010 a 2011, kdy v roce 2011 je nárůst o 41 %. Daň z nemovitostí je druhým největším příjmem obce. Z tabulky jasně vyplývá, že v obci nejsou téměř žádné byty, ale pouze domy a pozemky. Asi nejméně ovlivnitelným příjmem je daň za užívání veřejného prostranství, která také v průběhu let nejvíce kolísá.

Graf 4.2. Porovnání daňových příjmů obcí Kasejovice a Stožok v letech 2008-2012

zdroj: Závěrečné účty obcí Kasejovice a Stožok, 2008-2012, vlastní zpracování

U obce Kasejovice můžeme vidět pokles příjmů v roce 2009, není však moc velký oproti ostatním obcím, přibližně 1000 CZK, v následujících letech se daňové příjmy drží na podobné úrovni. U obce Stožok je vývoj více dynamický, po nárůstu v roce 2009 následuje pokles způsobený dopadem celosvětové hospodářské krize, v roce 2011 je patrný mírný nárůst díky lepší se ekonomické situaci, který trvá i v roce 2012.

4.3. Analýza v kategorii obcí od 2 000 do 9 999 obyvatel

V této kategorii byly zvoleny města Chropyně a Čierny Balog.

4.3.1. Chropyně

Chropyně je město v okrese Kroměříž ve Zlínském kraji s 5 085 obyvateli. Dle pověsti se zde narodil i král Ječmínek. V 15. a 16. století páni z Ludanic vybudovali rybníky, podpořili Jednotu bratrskou a zřídili bratrskou šlechtickou školu. Zámecký neboli Chropýňský rybník je národní přírodní památkou.⁶¹

Tabulka 4.3.1. Daňové příjmy obce Chropyně na 1 obyvatele v letech 2008-2012
(v CZK)

Chropyně					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	5 071	5 081	5 098	5 071	5 085
Daňové příjmy	8 609	8 229	8 058	7 920	8 097
DzP a kap. majetku	4 373	3 978	3 582	3 265	3 253
FO ze závislé činnosti	1 466	1 412	1 447	1 543	1 499
FO z SVČ	376	122	134	96	91
FO z kapitál. výnosů	129	123	123	135	122
PO	2 238	1 466	1 500	1 412	1 446
PO za obec -svěřené d	164	855	378	79	95
DPH	2 967	3 033	3 099	3 202	3 158
Daň z nemovitosti	409	408	643	640	685
Místní poplatky	728	733	633	739	965
- komunální odpad	458	452	446	455	456
- poplatek za provoz VHP	110	94	71	169	38
- ostatní poplatky	160	187	116	115	471
Správní poplatky	132	77	101	74	36

zdroj: Závěrečné účty obce Chropyně 2008-2012, vlastní zpracování

I v Chropyni jako zatím u všech obcí v ČR je viditelný větší pokles daňových příjmů mezi léty 2008 a 2009. Výnos z daně z příjmu PO klesla o 34 %, z daně z příjmů OSVČ dokonce o 68 %. Ani v dalších letech se situace nelepší, u příjmů PO je výnos přibližně stejný, u FO ze SVČ je v roce 2011 zaznamenán ještě větší pokles, ve srovnání s rokem 2010 o 28 %. Velký pokles v roce 2009 je vyrovnán zvýšením výnosu z daně z příjmu PO za obec, kde došlo k nárůstu o 420 %, což představuje příjem 691 CZK na osobou, přibližně 3,5 milionů CZK. Správní poplatky mají také klesající charakter, v roce 2009 zaznamenaly propad o 42 %. V roce 2012 je mezi ostatními poplatky zahrnut i příjem z video loterijního terminálu, který představuje příjem asi 1,8 milionů korun navíc. Výši správních poplatků si obec nestanovuje sama a ani nemá možnost si je zvýšit například pomocí koeficientu, takže jejich výši nemůže ani moc ovlivnit, může je však například prominout.

⁶¹ Wikipedia. *Chropyně*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chropyn%C4%9B>

4.3.2. Čierny Balog

Čierny Balog je obec ležící ve Slovenském rudohoří v okrese Brezno v Banskobystrickém kraji. Se svými 5 214 obyvateli je jednou z největších vesnic na Slovensku. Tradičním zaměstnáním místního obyvatelstva je pastevectví a těžba dřeva (sekera a cepín jsou i v jejím znaku). V obci se nachází nádraží a expozice Čiernohronske železnice, která zde tvoří hlavní turistickou atrakci.⁶²

Tabulka 4.3.2. Daňové příjmy obce Čierny Balog na 1 obyvatele v letech 2008-2012
(v CZK)

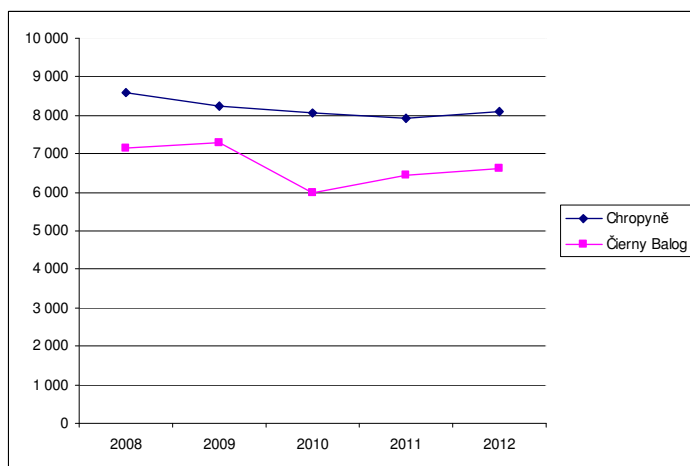
Čierny Balog					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	5 177	5 186	5 201	5 234	5 214
Daňové příjmy	7 155	7 272	5 970	6 435	6 605
DzP a kap. majetku	5 178	5 240	3 994	4 551	4 636
Daň z nemovitostí	1 635	1 687	1 640	1 566	1 615
- daň pozemků	1 471	1 548	1 464	1 424	
- daň ze staveb	163	139	175	143	
- daň z bytů	1	0,02	1	0	
Daně za zboží a služby	342	345	336	318	354
- poplatek za komunální odpad	323	323	319	299	328
- daň za ubytování	6	4	3	3	
- daň za užívání veř. prostr.	8	11	6	8	
- daň za psa	5	7	8	8	
Daň za psa, ubytování, užívání veř. prostranství	19	22	17	19	26

zdroj: Závěrečné účty obce Čierny Balog 2008-2012, vlastní zpracování

U slovenských obcí můžeme vidět vždy největší pokles příjmů, na rozdíl od ČR, až v roce 2010, kdy se projevila hospodářská krize. Nejvíce patrná je u nejvýnosnější dani - dani z příjmů a kapitálového majetku, kde v roce 2010 činí 24 % pokles oproti roku 2009, což představuje 18% pokles celkových daňových příjmů. Druhou nejvýnosnější daní v obci je daň z pozemků, představuje v průměru 23 % celkových příjmů. Takto vysoké příjmy jsou způsobeny velkým počtem lesů, obec je známá svou těžbou dřeva. Daň z nemovitosti je v průběhu let konstantní, stejně tak poplatek za komunální odpad.

⁶² Wikipedia. Čierny Balog. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/C48Cierny_Balog

Graf 4.3. Porovnání daňových příjmů obcí Chropyně a Čierny Balog v letech 2008-2012

zdroj: Závěrečné účty obcí Chropyně a Čierny Balog, 2008-2012, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že pokles příjmů v Chropyni není tak markantní v porovnání Čiernym Balogem. Tomu poklesly v roce 2010 příjmy o více než 1.000 CZK na osobu.

4.4. Analýza v kategorii obcí od 10 000 do 49 999 obyvatel

Pro analýzu v této kategorii byly vybrány města Chrudim s 23 182 obyvateli a Bardejov s 33451 obyvateli.. Města s rozdílem obyvatel skoro 10 000 jsem zvolila neúmyslně, přesto při zpracování byly zjištěny velice podobné příjmy obou měst.

4.4.1. Chrudim

Chrudim je okresní město, druhé největší město v Pardubickém kraji. Leží 110 km východně od Prahy, asi 11 km jižně od Pardubic a 120 km severozápadně od Brna. Žije zde přes 23 tisíc obyvatel. Spolu se sousedními Slatiňanami a přilehlými obcemi vytváří městskou aglomeraci, která má zhruba 30 tisíc obyvatel.⁶³

Tabulka 4.4.1. Daňové příjmy obce Chrudim na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Chrudim					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	23 374	23 323	23 342	23 217	23 182
Daňové příjmy	11 563	10 305	10 232	10 195	11 179
DzP a kap. majetku	5 488	4 745	4 389	4 134	4 505
FO ze závislé činnosti	1 909	1 798	1 837	1 917	1 953
FO z SVČ	591	325	283	118	182
FO z kapitál. výnosů	152	148	149	161	193
PO	2 638	1 848	1 810	1 689	1 887
PO za obec -svěčené d	198	626	310	249	290
DPH	3 775	3 719	3 903	4 009	3 813
Daň z nemovitosti	362	341	494	525	1 047
Místní poplatky	859	738	731	790	1 117
- komunální odpad	465	455	451	482	479
- odvody za provoz loterií	150	76	59	41	523
- ostatní poplatky	244	207	221	267	115
Správní poplatky	1 079	762	715	737	697

zdroj: Závěrečné účty obce Chrudim 2008-2012, vlastní zpracování

Daňové příjmy města Chrudim mají od roku 2008 do roku 2011 klesající tendenci, mezi léty 2008 a 2009 byl propad dokonce o 1258 CZK na osobu, 30 mil. CZK, což představuje 12 % pokles. Tento pokles je způsoben hospodářskou krizí, nejvyšší pokles je patrný u daní z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti (o 55 %) a daní z příjmů PO (o 30 %), jelikož

⁶³ Wikipedia. *Chrudim*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chrudim>

počet nezaměstnaných díky krizi roste. Také výnos ze správních poplatků je v roce 2009 o 30 % nižší. Naopak je patrný nárůst příjmů PO za obec o 215%. Daně z příjmů klesají v letech 2008 až 2011 (rozdíl představuje 25 % pokles), v roce 2012 je možno pozorovat postupný nárůst (přibližně 5,6 %). V roce 2012 je již patrný nárůst oproti roku 2011 o 9,5 %. Tento nárůst je způsoben zvýšením výnosu z daně z nemovitosti téměř o 100 % oproti roku 2011, kdy město využilo možnosti použít při stanovení daně místního koeficientu. Kompenzovalo si tak pokles výnosu z DPH. Větší výnos také přinesla nová legislativní úprava hazardu, která oproti minulým létům přinesla městu výnos větší o 8-11 milionů, což představuje nárůst minimálně 70 %. Největší podíl na správních poplatcích má odbor dopravy, kde jsou zahrnuty z největší části různé pokuty.

4.4.2. Bardejov

Bardejov je okresní město na Slovensku v Prešovském kraji. Leží na severovýchodě země, v oblasti Šariše. Toto historické a lázeňské město je pro své zachovalé středověké centrum od roku 2000 zapsané mezi lokality Světového dědictví UNESCO. Městem protéká řeka Topľa. Město je známé svými lázněmi.⁶⁴

Tabulka 4.4.2. Daňové příjmy obce Bardejov na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Bardejov					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	33 392	33 418	33 362	33 625	33 451
Daňové příjmy	8 340	8 298	6 864	7 682	8 055
DzP a kap. majetku	6 864	6 785	5 376	6 144	6 323
Daň z nemovitostí	819	883	876	955	974
Daně za zboží a služby	657	630	612	583	758
- daň za psa	10	12	12	13	15
- nevýherní hrací automaty	1	1	1	1	1
- prodejní automaty	1	1	1	1	1
- daň za ubytování	85	50	40	39	87
- daň za užívání veř. prostr.	63	66	63	56	59
- komunální odpad	496	500	494	473	594
- jiné daně za zboží a služby	1	0,08	1	0,3	1

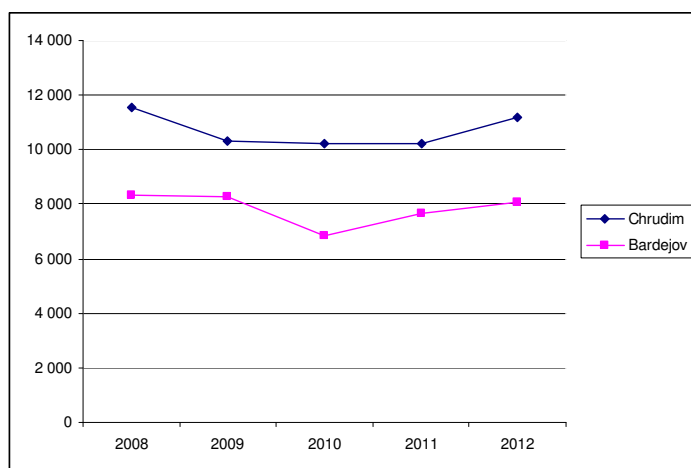
zdroj: Závěrečné účty obce Bardejov 2008-2012, vlastní zpracování

Přestože má Bardejov o 10 000 více obyvatel než Chrudim, jeho příjmy jsou téměř totožné s chrudimskými. Největší výnos tvoří daně z příjmů, které tvoří kolem 80 %

⁶⁴ Wikipedia. *Bardejov*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bardejov>

veškerých příjmů města. Jsou také nejvíce kolísající. Vše je spojeno s hospodářskou krizí, která je v obcích na Slovensku patrná o rok později než v ČR. V roce 2010 znamenalo zvýšení nezaměstnanosti pokles o 21 %, což pro město představuje o 47 milionů CZK méně. Rostoucí tendenci má výnos z daně z nemovitosti, aniž by se nějak výrazně změnily sazby daně. Za tento nárůst může dobrá vymahatelnost nedoplatků na této dani. Výnos vzrostl o 8 % v roce 2009 oproti roku 2008 a o 10 % v roce 2011 oproti roku 2010. Poplatky za komunální odpad a drobný stavební odpad je třetí nejvýnosnější položkou v rozpočtu města. Jelikož však její příjmy postupně klesaly, což je způsobeno špatnou vymahatelností pohledávek, byla v roce 2012 zvýšena sazba daně za komunální odpad a toto se příznivě promítlo do zvětšení výnosu o 25 % oproti roku 2011. Díky hospodářské krizi je také patrný klesající výnos daně za ubytování, jelikož lidé z důvodu úspor v rodinném rozpočtu tolik neutrácejí a tedy necestují a nehledají tak ubytování. Pokles v roce 2009 oproti roku 2008 znamenal snížení výnosu o 41%, v dalším roce pak o 21 %. V roce 2011 je rozdíl tvořen pouze 1 % a naopak v roce 2012 je patrný nárůst o 122 %. Tento nárůst však není způsoben extrémní návštěvností města spojenou s přenocováním, ale zvýšením sazby z 0,5 EUR na 1,0 EUR za osobu a noc. Ale ani takovéto zvýšení daně turisty neodradilo od návštěvy města, jelikož i při původní sazbě by výnos činil 1 460 758 CZK, což by představovalo 11 % nárůst. Nejvyšší podíl na dosažených výsledcích má společnost Bardejovské kúpele a.s., která se na celkovém počtu přenocování podílela 56 %. Ostatní výnosy jsou vzhledem ke své velikosti v porovnání s celkovými daňovými příjmy zanedbatelné.

Graf 4.4. Porovnání daňových příjmů obcí Chrudim a Bardejov v letech 2008-2012

zdroj: Závěrečné účty obcí Chrudim a Bardejov, 2008-2012, vlastní zpracování

4.5. Analýza v kategorii obcí nad 50 000 obyvatel

V kategorii nad 50000 obyvatel bylo vybráno město Zlín s počtem obyvatel 75 555 a město Nitra, která má 78 607 obyvatel. Obě jsou to krajská města.

4.5.1. Zlín

Je centrem Zlínského kraje a 12. největší město (podle počtu obyvatel). Počet obyvatel se rok od roku snižuje kvůli odtrhávání některých městských částí od Zlína. Ve zlínské aglomeraci žije kolem 100 tisíc obyvatel.⁶⁵

Tabulka 4.5.1. Daňové příjmy obce Zlín na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Zlín					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	75 860	75 714	75 875	75 660	75 555
Daňové příjmy	13 801	11 362	12 041	11 808	12 440
DzP a kap. majetku	7 555	5 463	5 701	5 384	5 703
FO ze závislé činnosti	2 335	2 143	2 172	2 143	2 295
FO z SVČ	866	336	547	286	327
FO z kapitál. výnosů	188	178	178	193	231
PO	3 263	2 176	2 073	2 016	2 260
PO za obec -svěčené d	903	630	731	746	590
DPH	4 670	4 451	4 743	4 786	4 567
Daň z nemovitosti -	379	400	631	607	680
Místní poplatky	819	773	707	783	1 265
- komunální odpad	435	417	404	410	410
- poplatek za provoz VHP	92	67	71	149	27
- odvod z VHP					585
- ostatní poplatky	292	289	232	224	243
Správní poplatky	378	275	259	248	225

zdroj: Závěrečné účty obce Zlín 2008-2012, vlastní zpracování

U daňových příjmů Zlína můžeme také vidět pokles mezi léty 2008 a 2009 z důvodu hospodářské krize. Tento pokles představuje 18 % a je způsoben snížením výnosů téměř ve všech kategoriích. Největší propad představuje daň z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti (o 61 % oproti roku 2008), daň z příjmů PO (o 33 %) a výnos ze správních poplatků (o 28 %). V roce 2010 můžeme pozorovat nárůst daně z nemovitosti o 58 % oproti roku předcházejícímu, ten je způsoben novelou zákona o dani z nemovitosti, kterou byly zvýšeny zákonné sazby daně z pozemků a ze staveb na dvojnásobek. Přesto v roce 2011 zase můžeme

⁶⁵ Wikipedia. Zlín. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Zl%C3%ADn>

sledovat pokles daňových příjmů, způsobené nepříznivým celorepublikovým vývojem výběru daní, kdy město inkasovalo méně daňových příjmů ze sdílených daní. Nepatrné snížení výnosu (o 4 %) vidíme i u daně z nemovitosti, ten je ovlivněn zejména špatnou platební morálkou poplatníků daně. Naopak nárůst zaznamenal poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj (o 110 %), protože v tomto roce byl poplatek navíc nově tvořen inkasem za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. V roce 2012 se opět zvýšily daňové příjmy (o 5 %) zejména díky zvýšení výnosu z daní z příjmů v důsledku zvýšení zaměstnanosti, daně z nemovitosti díky lepší platební morálce poplatníků daně a hlavně také zavedením poplatku za odvod z výherních hracích přístrojů od 1.4.2012.

4.5.2. Nitra

Nitra je krajské a okresní město na Slovensku. Leží na jihu země, na stejnojmenné řece, má 78 607 obyvatel(k 31.12.2012) a je pátým největším městem v zemi.⁶⁶

Tabulka 4.5.2. Daňové příjmy obce Nitra na 1 obyvatele v letech 2008-2012 (v CZK)

Nitra					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	83 548	83 692	83 444	78 875	78 607
Daňové příjmy	8 854	8 957	7 658	9 061	9 564
DzP a kap. majetku	6 016	5 959	4 638	5 759	5 946
Daň z nemovitostí	1 890	2 095	2 145	2 390	2 656
Daně za zboží a služby	948	903	875	912	962
- nevýherní hrací automaty	1	0,6	0,5	0,2	0,2
- daň za ubytování	46	30	33	32	27
- daň za užívání veř. prost.	24	30	22	25	27
- komunální odpad	858	822	799	830	885
- jiné daně za zboží a služby	19	20	20	24	23

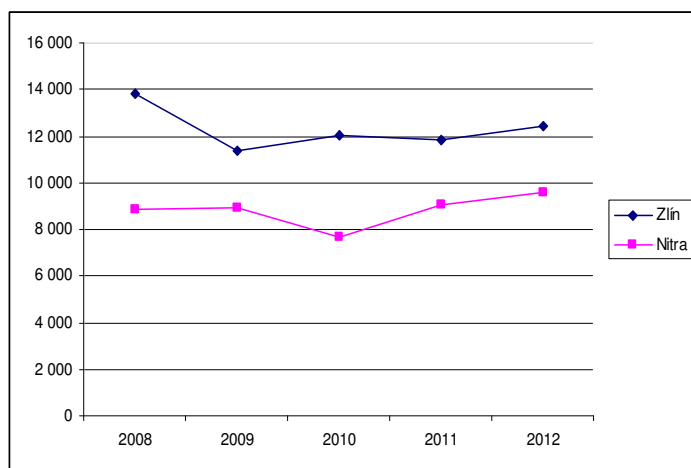
zdroj: Závěrečné účty obce Nitra 2008-2012, vlastní zpracování

Nejvýznamnějším příjmem Nitry ostatně jako všech porovnávaných obcí jsou výnosy z daně z příjmů a kapitálového majetku. Představují 60-70 % celkových daňových příjmů obce. Stejně jako u předchozích slovenských obcí, tendence poklesu výnosu z daně z příjmů v roce 2010 je patrná i zde. Ve srovnání s rokem 2008 tento pokles činí 23 % a znamená vůbec nejnižší výnos ve sledovaném období. V dalších letech je patrný nárůst o 17 % a 21 % oproti roku 2010, ale příjmy stále nedosahují takové výše jako před hospodářskou krizí. Na

⁶⁶ Wikipedia. *Nitra*. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nitra>

rozdílné od daně z příjmů má daň z nemovitosti pouze rostoucí charakter. Nárůst vždy vůči předcházejícímu roku je o 11 %, o 2 %, o 5 % a o 11 %. Ve srovnání s rokem 2008 představuje nárůst 32 %. Je to způsobeno jednak dobrou platební morálkou daňových poplatníků, jednak zaplacením nedoplatků z předchozích let, v roce 2010 se příjmem staly nově zkolaudované stavby s velkou zastavěnou plochou v průmyslové zóně. U poplatku za komunální odpad došlo v průběhu let ke snížení zisku o 5 % až 9 % z důvodu snížení sazby poplatku o 5 %. Mírný nárůst v roce 2012 je způsoben dobrou platební morálkou poplatníků a úhradou nedoplatků z minulých let. Pokles výnosů u daně za užívání veřejného prostranství jsou způsobeny snížením výkopových prací veřejného prostranství ze strany mobilních operátorů, naopak nárůst v roce 2012 je způsoben zdaněním letních teras u restaurací, rozsáhlejšími výkopovými pracemi a také prodejem parkovacích karet. Zisk z daně za ubytování má také v průběhu sledovaného období klesající tendenci, je to ovlivněno hospodářskou krizí, jediné zvýšení je v roce 2010, což je způsobeno zvýšením investiční činnosti v Nitře a okolí (například ubytování zaměstnanců, kteří pracují na jižním obchvatu Nitry). Pokles příjmů z nevýherních hracích automatů o 53 % je způsoben úbytkem těchto automatů z důvodu krize. V jiných daních jsou uvedeny daň za psa, za prodejní automaty a zúčtované pohledávky za zrušený místní poplatek za alkohol a tabákové výrobky.

Graf 4.5. Porovnání daňových příjmů obcí Zlín a Nitra v letech 2008-2012

zdroj: Závěrečné účty obcí Zlín a Nitra, 2008-2012, vlastní zpracování

5. Zhodnocení příjmů obcí v ČR a SR

Daňové příjmy obou zemí mají dost společného, ale najdou se i rozdíly, nejvíce patrné po reformě na Slovensku v roce 2005.

Jak můžeme pozorovat v ČR, rok 2008 je velmi úspěšným rokem, co se daňových příjmů týče. V ostatních letech je již patrná hospodářská krize, a tedy daňové příjmy jsou nižší než v roce 2008. V několika případech v obcích ČR si můžeme všimnout, že pokud obec má nižší příjem z DPH, pomocí místního koeficientu navýší daň z nemovitosti, aby aspoň trochu vyrovnala ztrátu, kterou by jí způsobily nižší příjmy z DPH. Díky DPH mají také obce v ČR vyšší daňové příjmy než obce na Slovensku, které DPH vůbec jako sdílený příjem nemají. Další odlišností je zařazení správních poplatků mezi nedaňové příjmy. Zdá se to být vhodnější, jelikož podle definice daně je to platba neúčelová, plátce tedy neovlivňuje, na co budou jeho peníze použity, avšak správní poplatek je poplatek za konkrétní úkon, který zpoplatnění podléhá. Správní poplatky představují maximálně 10 % celkových daňových příjmů, spíše se číslo pohybuje kolem 3 % příjmů obce.

Daňové příjmy obcí na Slovensku jsou tvořeny jen výnosy z daní z příjmů fyzických osob, z místních daní a z poplatků za komunální odpad a drobný stavební odpad, proto existuje takový rozdíl jak v celkových příjmech mezi obcemi při velmi podobném počtu obyvatel, tak v přepočtu na jednoho obyvatele. V obcích na Slovensku je patrný trend nárůstu daňových příjmů v roce 2009 a naopak pokles až v roce 2010. Jedním z možných důvodů by mohl být přechod Slovenska na euro, kdy došlo k navázání a přeměně slovenské koruny na silnou měnu a zbavila tak Slovensko kursového rizika vůči euru. Více než 70% Slováků si myslí, že zavedení eura zmírnilo dopad hospodářské krize na jejich zemi. Z uvedených údajů spíše ale vyplývá, že krize se pouze o jeden rok zpozdila.⁶⁷

Z hlediska hodnocení jednotlivých kategorií obcí, v nejnižší kategorii u obce Hradiště nastává pokles příjmů v roce 2009, u obce Slovenská Nová Ves až o rok později. To je způsobeno pozdějším dopadem krize. Daň z příjmů a kapitálového majetku jsou ve Slovenské Nové Vsi o téměř 1800 CZK na osobu nižší, v obci je méně aktivního obyvatelstva a také je to způsobeno určením výnosu z daně podle určitých kritérií, který by měl zajišťovat spravedlivější rozdělení této daně mezi jednotlivé obce. Správní poplatky jsou na Slovensku řazeny do nedaňových příjmů a DPH není příjmem obce vůbec.

⁶⁷ HANUS Martin. *Oplatilo sa euro?* [online, 16.5.2011][cit. 20.4.2014] Dostupné na: <http://www.presseurop.eu/cs/content/article/656911-oplatilo-sa-euro>

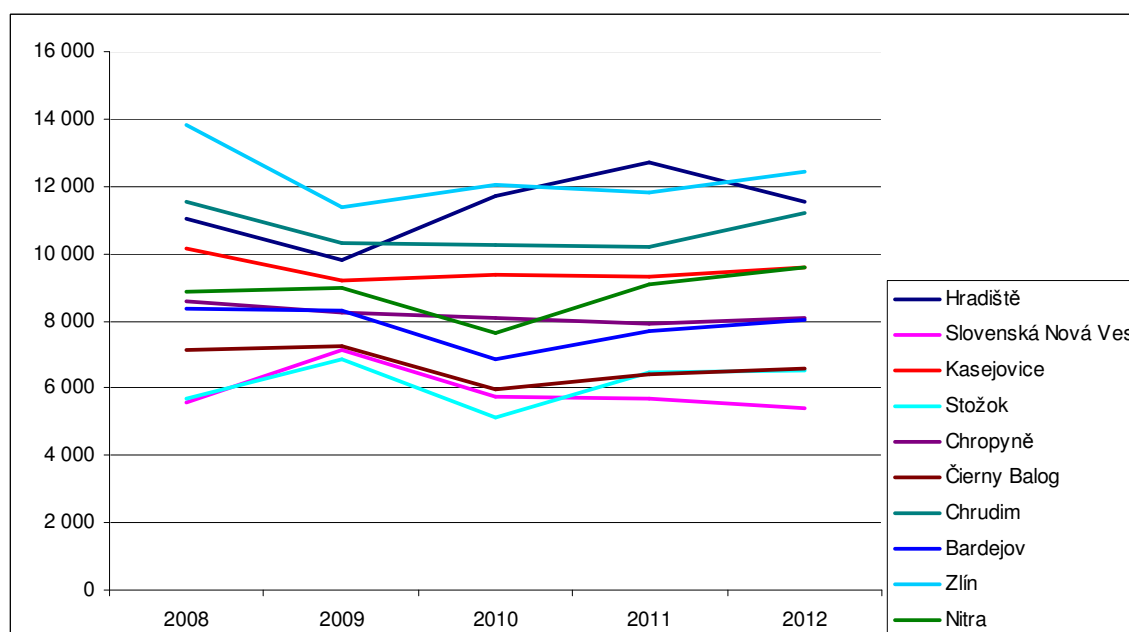
V kategorii od 500 do 1 999 obyvatel v porovnání obou obcí tvoří největší rozdíl daně z příjmů, které u obce Stožok činí v průměru 3 739 CZK na obyvatele, v Kasejovicích jsou 5 484 CZK na obyvatele. Rozdíl představuje také DPH, které obec Stožok jako příjem vůbec nemá a správní poplatky, které se řadí mezi nedaňové příjmy.

U obcí velikostní kategorie 2 000 až 9 999 obyvatel lze pozorovat, že výše příjmů na jednoho obyvatele v obou obcích není tak rozdílná jako u jiných kategorií. Je to způsobeno vyšším výnosem z daně z příjmů a kapitálového majetku a daně z nemovitostí v Čiernem Balogu, která je téměř čtyřnásobná než v Chropyni. Kdyby Chropyně neměla příjem z DPH, slovenská obec ji v příjmech předčila.

Při porovnání obou měst z kategorie od 10 000 do 49 999 obyvatel je patrné, že výnos z daně z příjmů na obyvatele je logicky větší v Bardejově, kde je mnohem více ekonomicky aktivního obyvatelstva. Největší rozdíl je tvořen výnosem z daně z přidané hodnoty a výnosem ze správních poplatků. Správní poplatky jsou na Slovensku řazeny do nedaňových příjmů a daň z přidané hodnoty jako příjem obcí nemají vůbec, a proto celkové daňové příjmy Chrudimi jsou srovnatelné s těmi v Bardejově.

U nejvyšší kategorie obě města potvrdily dosavadní průběh daňových příjmů, kdy pokles v ČR nastal v roce 2009 a na Slovensku v roce 2010. Nitra má vysoký výnos z daně z nemovitostí, o 80 % větší než ve Zlíně. Daňové příjmy Zlína jsou vyšší o DPH, které slovenské obce jako příjem nemají.

Graf 5.1. Srovnávací graf daňových příjmů jednotlivých obcí v přepočtu na obyvatele

zdroj: Závěrečné účty obcí 2008-2012, vlastní zpracování

Jak můžeme vidět v grafu 5.1., výše daňových příjmů obcí obou zemí jsou dost rozdílné, což je ovlivněno jinou legislativou v ČR a v SR. Největší rozdíl je způsoben absencí příjmu z DPH a z daně z příjmu právnických osob u slovenských obcí. Daně z příjmů z fyzických osob jsou závislé na výši ekonomicky aktivního obyvatelstva a na Slovensku také určením výnosu z daně podle určitých kritérií, který by měl zajišťovat spravedlivější rozdělení této daně mezi jednotlivé obce. Navíc po reformě dostaly slovenské obce od státu finanční příspěvek, se kterým hospodaří a je pod názvem Převody z minulých let součástí rozpočtu obcí. Správní poplatky jsou na Slovensku řazeny do nedaňových příjmů.

6. Závěr

Daňové příjmy jsou nejdůležitějším příjmem obcí. U obou zemí lze nalézt dost rozdílů, přestože základní legislativa je v obou zemích velice podobná. Územní samosprávy fungují na principu decentralizace, stát deleguje pravomoci na nižší jednotky, díky tomuto je systém financování samospráv úplně jiný, je posílena jejich nezávislost na centrální vládě. Ještě většího a silnějšího postavení samospráv lze docílit slučováním obcí, jelikož větší samosprávy by měly lepší daňovou a ekonomickou sílu a výkon kompetencí by byl mnohem efektivnější. Některé výnosy z daní jsou obcemi ovlivnitelné, například pomocí místního koeficientu u daně z nemovitosti, některé jsou však dány legislativou a závisí na hospodaření státu a ekonomické situaci ve světě. Příkladem budiž opakující se tendence u všech obcí, kdy byl patrný vliv hospodářské krize v roce 2009 v ČR a o rok později v SR.

Je zajímavé vidět rozdíl mezi zeměmi, které měly dlouhou společnou historii. Větší změna v rozpočtovém určení daně v ČR v roce 2002 a následně 2008 stanovuje nové rozdělení a podíly na výnosu daní pro obce, aby se tak setřely rozdíly mezi bohatými a chudými okresy. Slovensko po reformě v roce 2005 také zavedlo spravedlivější rozdělování daňových příjmů obcím a jednotnou daňovou sazbu. Pokud díky změně daňové sazby bude výnos z daňových příjmů obcí nižší, vláda se zákonem zavázala, že přijme opatření, aby tento pokles napravila. Struktura sdílených daní proto nemusí být definitivní.

Cílem práce bylo analyzovat a porovnat daňové příjmy obcí v ČR a SR. Při komparaci bylo zjištěno, že slovenské obce nemají vůbec jako příjem procentuální výnos z DPH ani výnos z daně z příjmů právnických osob. Výnos z daně z příjmů fyzických osob mají stanoven podle vzorce, na základě kterého je rozdělení zisku spravedlivější vůči znevýhodněným obcím. Cíl mé bakalářské práce považuji za splněný.

Seznam použité literatury

Odborná literatura:

KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2012. 300 s.

KOUDLEKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, 2007. 398 s. ISBN 978-80-7201-665-5

KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRŮCHA, P. *Zákon o obcích (obecní zřízení) - komentář*. 4. doplněné vydání. Praha: Linde, 2009. 486 s. ISBN 978-80-7201-760-7

MEDVEĎ, J., NEMEC, J. *Verejné financie*. Bratislava: Sprint dva, 2011. 640 s. ISBN 978-80-89393-46-6

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání- Praha : Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management press, 2004. 374 s. ISBN 80-7261-086-4

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9

PAŘÍZKOVÁ, I. *Finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8

SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. 2. vydání, Praha: ASPI - Wolters Kluwer, 2009, 464 s. ISBN 987-80-7357-382-9

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2013*. Turnov: Acha obec účtuje, 2013. 262 s. ISBN 978-80-905420-0-6.

Právní předpisy:

- Ústava České republiky, zákon č. 1/1993
- Ústava Slovenskej republiky, zákon č. 460/1992 Zb.,
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů
- Zákon č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Zákon č. 583/2004 Zb., o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 564/23004 Z.z., o rozpočtovom určení výnosu daně z príjmov územnej samosprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z.z., o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve

Závěrečné účty:

- Závěrečný účet České republiky 2012
- Závěrečný účet Slovenské republiky 2012
- Závěrečný účet obce Hradiště v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Slovenská Nová Ves v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Kasejovice v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Stožok v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Chropyně v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Čierny Balog v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Chrudim v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Bardejov v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Zlín v letech 2008-2012
- Závěrečný účet obce Nitra v letech 2008-2012

Internetové zdroje:

- Štatistický úrad Slovenskej republiky. *Všeobecné charakteristiky*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2213>
- Český statistický úřad. *Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/02
- Štatistický úrad Slovenskej republiky. *Obyvateľstvo a migrácia*. [online]. [cit. 9.4.2014]. Dostupné z: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/demography/population/indicators>
- Český statistický úřad. *Počet obyvatel v obcích*. [online]. [cit. 9.4.2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1301-12_01.pdf
- Profi společnosti. *Funkce daní*. [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.profispolecnosti.cz/rady-zkusenosti/404-funkce-dani>
- TOTH, Petr. *Financování obcí na Slovensku a porovnání s Českou republikou* [online]. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222404>
- DVOŘÁK, Václav. *Správa, veřejná správa a samospráva*. [online]. [cit. 5.2.2014]. Dostupné z: http://eamos.pf.jcu.cz/amos/ksb/externi/ksb_7434/index.htm
- GOLLA, Petr. *Majetkové daně v Evropě*. [online]. [cit. 5.2.2014]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d4797v6791-majetkove-dane-v-evrope/>
- Česká národní banka. *Kurzy devizového trhu*. [online]. [cit. 8.4.2014]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/rok_form.jsp
- *Reforma komunálnej správy*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: http://spu.fem.uniag.sk/cvicenia/ksv/moravcikova/Sociologia%20vidieka%20a%20plh/Doplňkove%20materialy%20pre%20samostudium/komunalna_reforma_letak.pdf
- Obec Hradiště. *Historie a památky*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: http://www.obcehradiste.cz/pages/historie_pamatky/historie_pamatky.php
- Slovenská Nová Ves. *Poloha*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://www.slovenskanovaves.sk/poloha.phtml?id3=48975>
- Wikipedia. Kasejovice. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kasejovice>
- Stožok. *Historie obce*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://www.stozok.sk/sk/Article/55/Hist%C3%B3ria%20obce.proxia>
- Wikipedia. Chropyně. [online][cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chropyn%C4%9B>
- Wikipedia. Čierny Balog. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cierny_Balog

- Wikipedia. *Chrudim*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Chrudim>
- Wikipedia. *Bardejov*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Bardejov>
- Wikipedia. *Zlín*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Zl%C3%ADn>
- Wikipedia. *Nitra*. [online]. [cit. 20.4.2014]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nitra>
- HANUS, Martin. *Oplatilo sa euro?* [online, 16.5.2011][cit. 20.4.2014] Dostupné na:
<http://www.presseurop.eu/cs/content/article/656911-oplatilo-sa-euro>
- NETOLICKÝ, Martin. Slovenský model rozpočtového určení daní-vzor nebo inspirace? [online]. [cit. 25.4.2014]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6312695>

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
SR	Slovenská republika
Obr.	obrázek
Tab.	tabulka
Č.	číslo
Sb.	Sbírky zákonů
Z.z.	Zbierky zákonov
Apod.	a podobně
Např.	například
Tzn.	to znamená
m ²	metry čtverečné
resp.	respektive
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
d.	daně
DzP	daně z příjmů
VHP	výherní hrací přístroj
CZK	korun českých
EUR	Euro
SKK	korun slovenských

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. 5. 2014

.....
Pavla Čapčová

Seznam příloh

Příloha č.1	Struktura příjmů obce ČR
Příloha č. 2	Struktura příjmů obce SR
Příloha č. 3	Schéma rozdělení rozpočtového určení daní
Příloha č. 4	Srovnání SR a ČR
Příloha č. 5	Daňové příjmy jednotlivých obcí v letech 2008-2012

Příloha č. 1. Struktura příjmů obce ČR

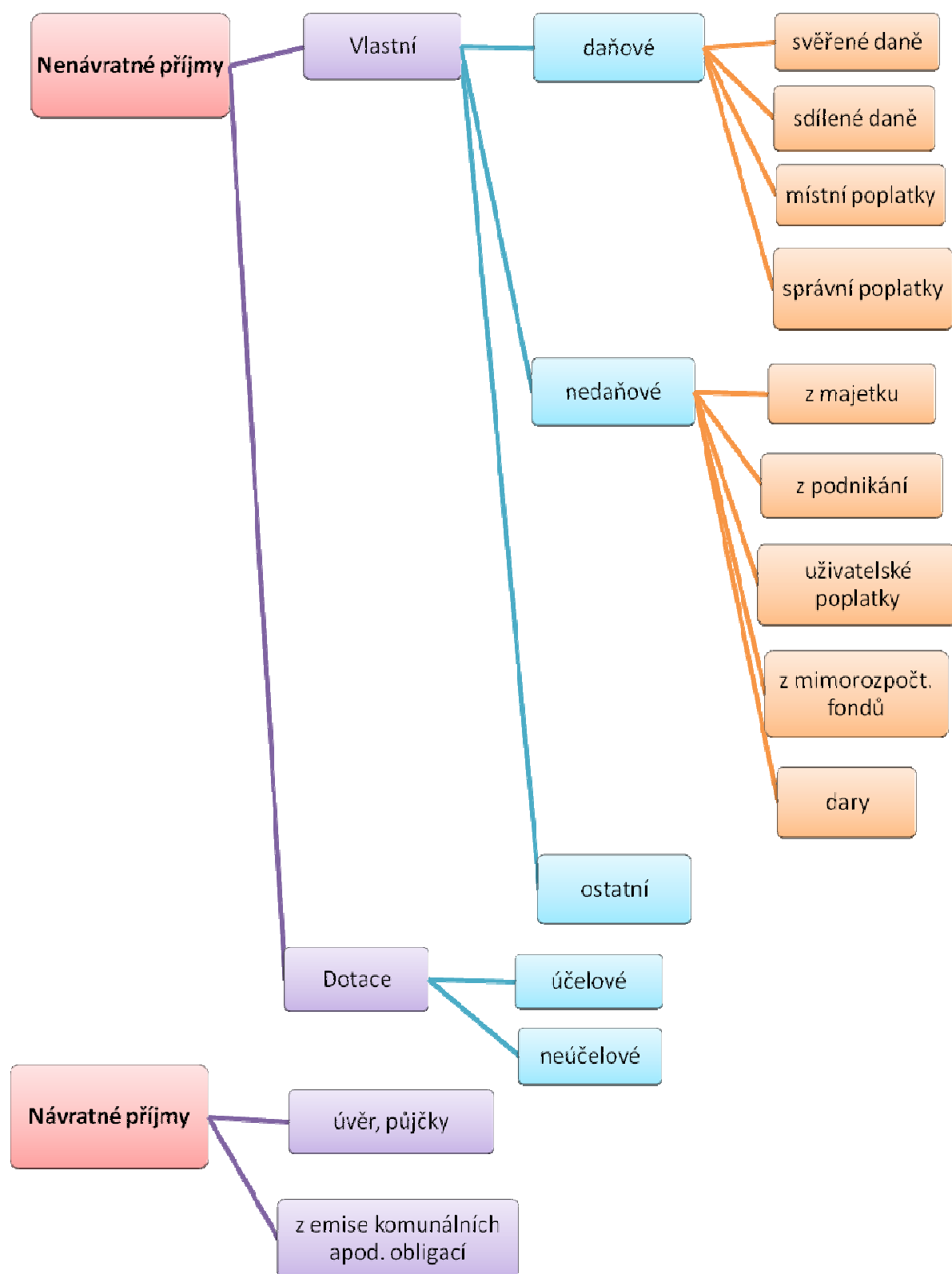
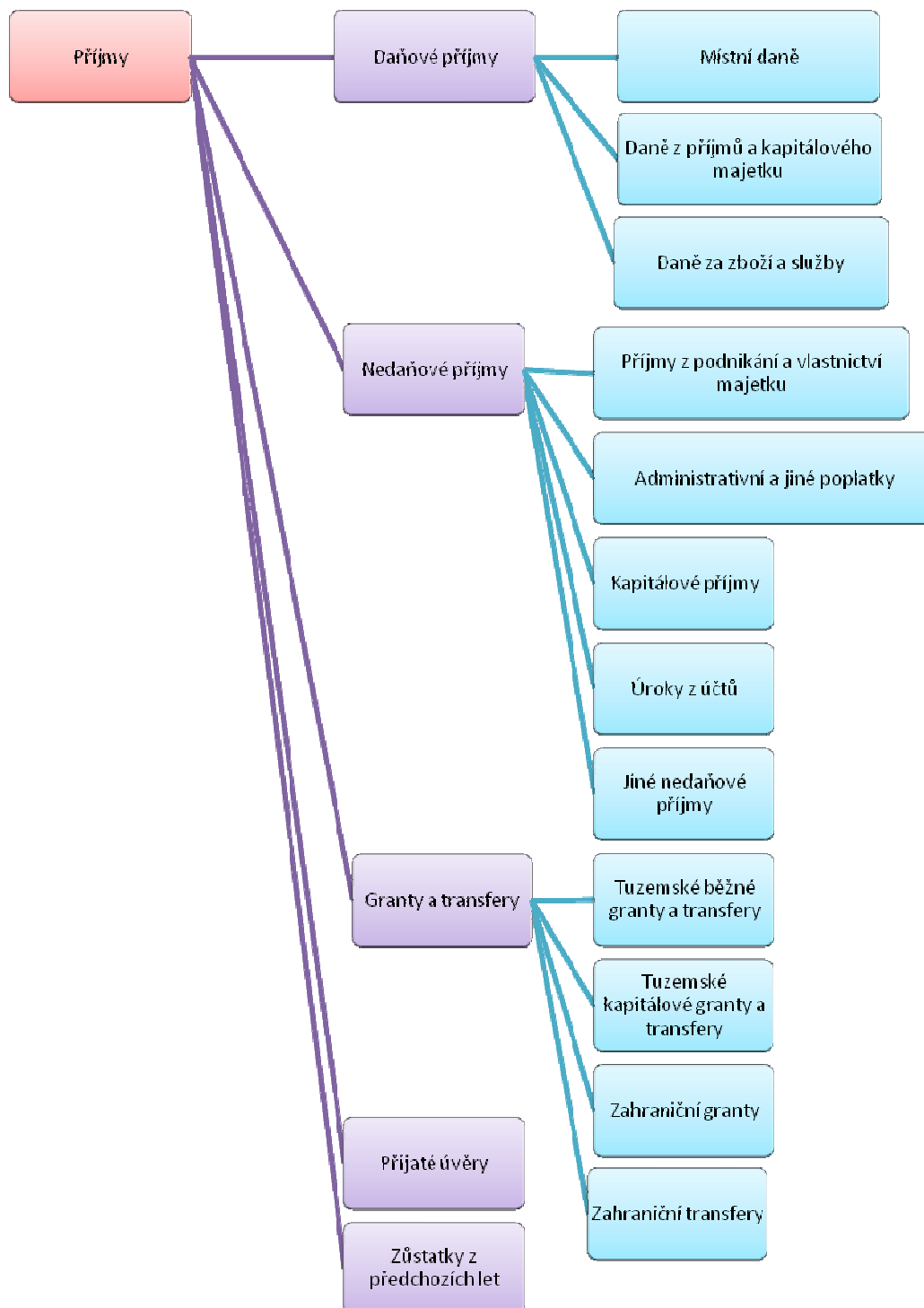

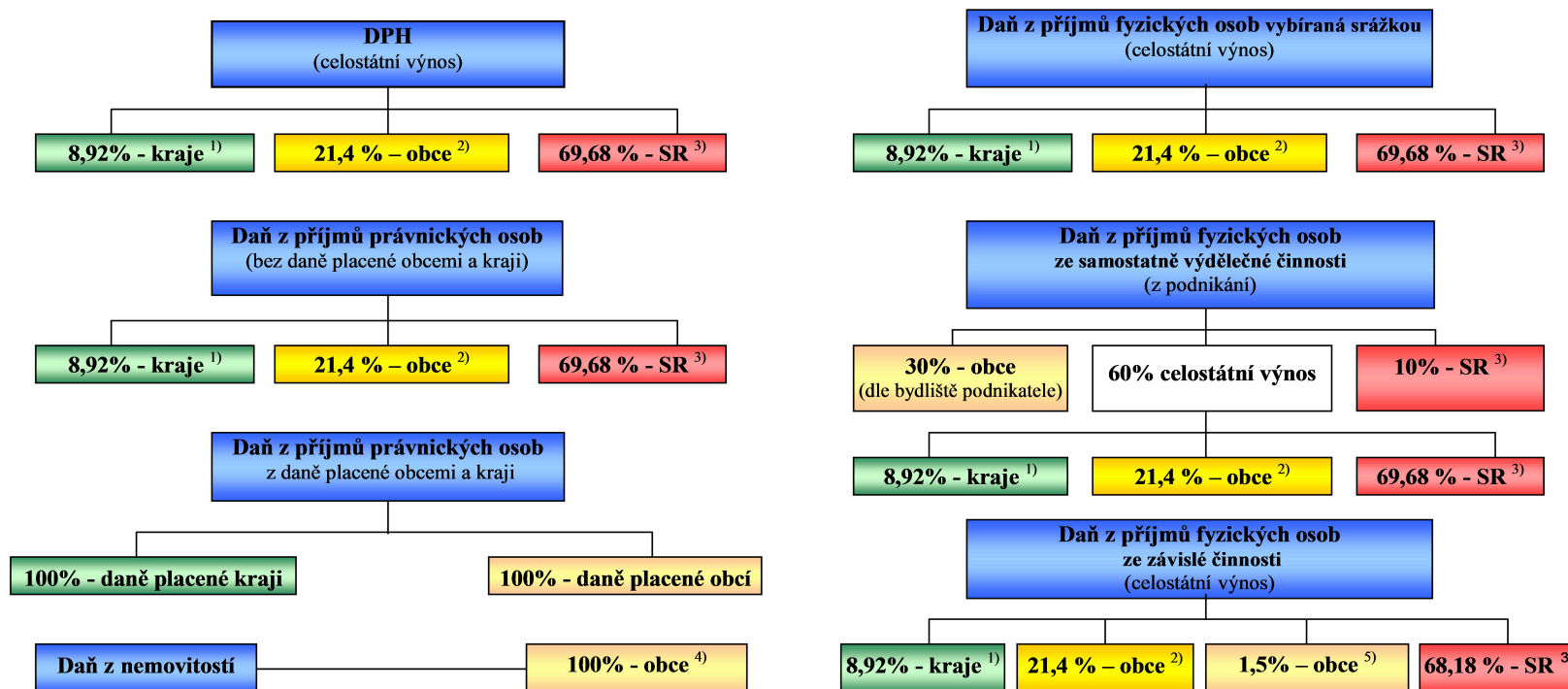
Schéma Peková(2004), str. 224

Příloha č. 2. Struktura příjmů obce SR

vlastní zpracování dle zjištěných informací

Příloha č. 3 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1.1.2008 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

1. kritéria výměry katastrálních území obce
2. prostého počtu obyvatel v obci
3. násobků postupných přechodů

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází.

⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

Zdroj: Schéma RUD. [online]. [cit. 19.12.2013]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/prijmy-kraju-a-obci/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

Příloha č. 4 Srovnání SR a ČR

Slovenská republika	Česká republika
Rozpočtové výhledy na tři roky	Střednědobý výhled (v praxi obvykle na 2--3 roky)
Nevyužívají výlučné daně	Výlučné daně jsou z nemovitostí, z FO (OSVČ i ze závislé činnosti), PO (plátcem obec)
Příjmem obcí je podíl na dani z FO	Mezi sdílené příjmy obcí se využívá daň z FO, PO, i DPH
Využívají místní daně	Nevyužívají místní daně
Využívá se daň z nemovitosti (administrativní výpočet základu daně s výjimkou daně z pozemku, která může být počítána z ceny)	Využívá se daň z nemovitosti (administrativní výpočet základu daně)
Sdílené daně mají svým charakterem blíže k dotacím	Sdílené daně mají svým charakterem blíže k dotacím
Nízké daňové pravomoci (s výjimkou místních daní)	Nízké daňové pravomoci (s výjimkou daně z nemovitosti a místních poplatků)
Z daňových příjmů není vytvářen fond solidarity na regionální úrovni, který by sloužil k vyrovnávání finančních propadů a k financování svazků (sdružení obcí)	Z daňových příjmů není vytvářen fond solidarity na regionální úrovni, který by sloužil k vyrovnávání finančních propadů a k financování svazků (sdružení obcí)
Místní daně -- obce si samy určí, jestli zavedou určitý poplatek a také určí sazbu.	Místní poplatky -- nejsou daněmi. Obec určí sazbu daně dle zákona, kde je uvedena minimální a maximální výše.
Kritéria pro přidělování daňových příjmů jednotlivým obcím – pravidla určeny dle více faktorů.	Kritéria pro přidělování daňových příjmů jednotlivým obcím -- převážně pouze dle počtu pracovníků.
Přenesené kompetence na obce mají být plně financovány státem (plánují se normativy -- dosud přírůstek 5 % ročně)	Na výkon přenesené působnosti obce obdrží příspěvek ze státního rozpočtu.
Nevyužívají se neúčelové dotace	Nevyužívají se neúčelové dotace

Příloha č. 5 Daňové příjmy jednotlivých obcí v letech 2008-2012

Obec Hradiště					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	267	266	226	225	220
Daňové příjmy	2 947 148	2 603 012	2 644 367	2 864 006	2 544 377
DzP a kap. maj.	1 346 489	1 030 912	1 088 186	1 196 982	1 039 591
FO ze závislé činnosti	616 225	436 467	466 943	469 305	437 218
FO z SVČ		40 891	112 887	136 360	11 816
FO z kapitál. výnosů		40 541	41 643	43 714	47 995
PO	704 584	513 013	466 713	458 683	416 022
PO za obec	25 680			88 920	126 540
DPH	1 016 702	1 021 371	1 094 458	903 975	928 290
Daň z nemovit.	448 385	411 077	327 562	628 307	423 653
Místní poplatky	132 532	135 972	132 431	132 792	151 013
- komunální odpad	127 792	131 572	127 791	128 072	140 060
- poplatek ze psů	4 740	4 400	4 640	4 720	4 400
- odvody z loterií					6 553
Správní poplatky	3 040	3 680	1 730	1 950	1 830

v CZK

Zdroj: Závěrečný účet obce Hradiště 2008-2012

Slovenská Nová Ves					
	2008*	2009**	2010	2011	2012
Počet obyvatel	421	424	429	455	472
Daňové příjmy	2 843 615	114 307	97 520	105 204	101 876
DzP a kap. maj.	1 647 990	51 353	42 679	49 460	50 864
Daň z nemovitosti:	1 191 425	51 366	49 339	54 477	50 739
- z pozemků	1 013 239	41 160	41 263	42 181	41 585
- ze staveb	178 186	10 206	8 076	12 296	9 154
Daně za zboží a služby	4 200	11 588	5 502	1 267	273
- daň za užívání veř. prostr.	400	16	16	45	12
- daň za psa	3 800	273	272	282	261
- daň za VHP / sázkové hry		262	227	940	
- daň za umístění jaderného zař.		11 037	4 987		
- komunální odpad	198 316	7 764	6 529	9 146	8 001

* v tis. SKK, ** od roku 2009 v EUR

Zdroj: Závěrečný účet obce Slovenská Nová Ves 2008-2012

Kasejovice					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	1 347	1 311	1 299	1 298	1 281
Daňové příjmy	13 653 030	12 162 374	12 166 955	12 069 614	12 309 354
DzP a kap. maj.	7 310 575	5 788 199	5 199 812	5 263 414	5 487 878
FO ze závislé činnosti	2 287 469	2 198 320	2 394 556	2 280 678	2 330 801
FO z SVČ	563 958	216 238	388 074	148 225	136 749
FO z kapitál. výnosů	188 513	187 696	184 914	191 588	236 708
PO	3 246 075	2 326 415	1 924 668	2 070 643	2 194 430
PO za obec	1 024 560	859 530	307 600	572 280	589 190
DPH - sdílené d.	4 657 133	4 573 825	5 419 227	4 719 500	4 687 870
Daň z nemovit.	796 250	944 378	761 530	1 354 745	1 423 315
Místní poplatky	799 392	767 022	708 806	666 506	657 611
- komunální odpad	657 004	645 295	611 825	611 253	606 828
- odvody za provoz loterií	103 728	70 271	49 036	12 723	32 453
- ostatní poplatky	38 660	51 456	47 945	42 530	18 330
Správní poplatky	89 680	88 950	77 580	65 450	52 680

v CZK

Zdroj: Závěrečné účty obce Kasejovice 2008-2012

Stožok					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	908	911	926	952	972
Daňové příjmy	6 240	235 690	187 860	251 200	252 250
DzP a kap. maj.	4 390	141 285	122 999	183 541	170 642
Daň z nemovitosti:	1 436	54 922	53 518	55 654	58 660
- z pozemků	217	6 972	8 667	8 043	7 726
- ze staveb	1 217	47 920	44 785	47 560	50 911
- z bytů	2	30	66	50	23
Daně za zboží a služby	414	39 483	11 343	12 005	22 948
- daň za užívání veř. prostr.		30 196	239	17	9 950
- komunální odpady		8 129	9 121	11 322	12 311
- daň za psa		615	593	649	687
- ostatní		543	1 390	17	

* v tis. SKK, ** od roku 2009 v EUR

Zdroj: Závěrečné účty obce Stožok 2008-2012

Chropyně					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	5 071	5 081	5 098	5 071	5 085
Daňové příjmy	43 657 490	41 808 080	41 084 580	40 166 980	41 180 910
DzP a kap. maj.	22 174 130	20 207 680	18 260 420	16 558 280	16 543 840
FO ze závislé činnosti	7 436 350	7 171 920	7 377 000	7 823 250	7 624 380
FO z SVČ	1 906 430	618 190	681 760	488 020	462 990
FO z kapitál. výnosů	652 030	623 870	627 850	686 410	622 510
PO	11 346 520	7 449 430	7 648 210	7 161 980	7 351 550
PO za obec	832 800	4 344 270	1 925 600	398 620	482 410
DPH	15 045 620	15 411 640	15 800 480	16 239 370	16 059 400
Daň z nemovit.	2 074 480	2 071 210	3 278 360	3 246 140	3 483 620
Místní poplatky	3 692 630	3 725 910	3 228 580	3 747 340	4 908 650
- komunální odpad	2 323 230	2 297 250	2 275 660	2 307 520	2 317 080
- poplatek za provoz VHP	557 590	478 260	362 490	858 770	194 130
- ostatní poplatky	811 810	950 400	590 430	581 050	2 397 440
Správní poplatky	670 640	391 660	516 750	375 870	185 400

v CZK

Zdroj: Závěrečné účty obce Chropyně 2008-2012

Čierny Balog					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	5 177	5 186	5 201	5 234	5 214
Daňové příjmy	44 739	1 425 814	1 227 423	1 369 999	1 369 705
DzP a kap. maj.	32 378	1 027 518	821 335	968 782	961 320
Daň z nemovitostí	10 226	330 714	337 118	333 470	334 990
- daň pozemků	9 197	303 526	301 087	303 058	
- daň ze staveb	1 021	27 185	35 910	30 412	
- daň z bytů	8	3	121	0	
Daně za zboží a služby	2 253	67 577	68 970	67 746	73 395
- poplatek za komunální odpad	2 019	63 348	65 624	63 627	68 104
- daň za ubytování	36	700	536	707	
- daň za užívání veř. prostr.	48	2 152	1 119	1 750	
- daň za psa	33	1 377	1 691	1 662	
Daň za psa, ubytování, užívání veř. prostranství	117	4 229	3 346	4 119	5 291

* v tis. SKK, ** od roku 2009 v EUR

Zdroj: Závěrečné účty obce Čierny Balog 2008-2012

Chrudim					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	23 374	23 323	23 342	23 217	23 182
Daňové příjmy	270 267 324	240 359 149	238 854 432	236 707 209	259 119 839
DzP a kap. maj.	128 280 749	110 687 303	102 439 443	95 984 527	101 414 522
FO ze závislé činnosti	44 617 846	41 923 911	42 883 386	44 509 431	45 263 195
FO z SVČ	13 809 479	7 591 236	6 599 529	2 730 184	4 209 897
FO z kapitál. výnosů	3 552 141	3 456 855	3 466 726	3 748 657	4 462 935
PO	61 671 683	43 106 441	42 246 402	39 215 505	43 753 445
PO za obec -svěřené d	4 629 600	14 608 860	7 243 400	5 780 750	6 725 050
DPH	88 247 072	86 729 238	91 114 088	93 085 792	88 381 830
Daň z nemovit.	8 459 480	7 949 664	11 538 248	12 184 577	24 272 336
Místní poplatky	20 067 888	17 218 742	17 072 860	18 330 994	25 883 770
- komunální odpad	10 863 063	10 621 378	10 529 914	11 192 004	11 098 997
- odvody za provoz loterií	3 500 088	1 777 349	1 377 116	950 504	12 116 277
- ostatní poplatky	5 704 737	4 820 015	5 165 830	6 188 486	2 668 496
Správní poplatky	25 212 135	17 774 202	16 689 793	17 121 319	16 167 381

v CZK

Zdroj: Závěrečné účty obce Chrudim 2008-2012

Bardejov					
	2008*	2009**	2010	2011	2012
Počet obyvatel	33 392	33 418	33 362	33 625	33 451
Daňové příjmy	336 395	10 486 487	9 055 939	10 507 104	10 717 234
DzP a kap. maj.	276 822	8 574 680	7 091 762	8 403 199	8 412 136
Daň z nemovitostí	33 018	1 115 578	1 155 924	1 305 801	1 296 132
Daně za zboží a služby	26 555	796 229	808 253	798 104	1 008 966
- daň za psa	423	14 805	15 521	17 388	19 396
- nevýherní hrací automaty	52	1 347	1 827	1 477	1 863
- prodejní automaty	47	1 369	1 300	1 367	1 158
- daň za ubytování	3 434	63 299	52 599	53 577	116 196
- daň za užívání veř. prostr.	2 555	83 715	83 580	77 079	79 070
- komunální odpad	20 009	631 594	652 162	646 809	790 106
- jiné daně za zboží a služby	35	100	1 264	407	1 177

* v tis. SKK, ** od roku 2009 v EUR

Zdroj: Závěrečné účty obce Bardejov 2008-2012

Zlín					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	75 860	75 714	75 875	75 660	75 555
Daňové příjmy	1 047 022 283	860 285 895	913 555 056	893 450 721	939 917 124
DzP a kap. maj.	573 102 788	413 641 937	432 530 914	407 331 208	430 855 393
FO ze závislé činnosti	177 156 055	162 289 834	164 815 063	162 136 721	173 383 755
FO z SVČ	65 657 159	25 449 526	41 500 985	21 607 693	24 692 831
FO z kapitál. výnosů	14 262 805	13 468 573	13 484 965	14 584 022	17 426 565
PO	247 552 919	164 733 134	157 256 501	152 564 222	170 775 962
PO za obec -svěřené d	68 469 360	47 700 870	55 473 400	56 438 550	44 576 280
DPH - sdílené d	354 283 726	337 005 221	359 861 410	362 145 715	345 055 059
Daň z nemovit. -	28 718 988	30 262 746	47 850 881	45 918 261	51 410 293
Místní poplatky	62 226 046	58 576 008	53 648 406	59 261 970	95 631 574
- komunální odpad	33 029 206	31 574 130	30 691 307	31 011 785	30 989 722
- poplatek za provoz VHP	7 011 734	5 107 464	5 354 095	11 296 297	2 066 070
- odvod z VHP					44 231 263
- ostatní poplatky	22 185 106	21 894 414	17 603 004	16 953 888	18 344 519
Správní poplatky	28 690 735	20 799 983	19 663 446	18 793 567	16 964 806

v CZK

Zdroj: Závěrečné účty obce Zlín 2008-2012

Nitra					
Počet obyvatel	83 548	83 692	83 444	78 875	78 607
Daňové příjmy	893 404	28 346 489	25 267 538	29 069 277	29 899 727
DzP a kap. maj.	607 044	18 859 143	15 302 533	18 475 011	18 589 323
Daň z nemovitostí	190 694	6 630 381	7 076 455	7 668 717	8 304 321
- z pozemků	19 622	690 471	650 904	680 500	634 064
- ze staveb	160 737	5 560 147	6 031 697	6 555 508	7 148 977
- z bytů	10 335	379 762	393 853	432 708	521 279
Daně za zboží a služby celkem	95 666	2 856 965	2 888 550	2 925 549	3 006 083
- daň za psa	1 745	58 603	63 048	69 233	68 208
- nevýherní hrací automaty	125	1 837	1 678	742	649
- prodejní automaty	136	3 587	3 505	3 440	3 278
- daň za ubytování	4 613	96 379	110 475	103 383	84 279
- daň za užívání veřejného prostranství	2 446	94 410	72 222	78 885	83 120
- komunální odpad	86 553	2 600 907	2 636 544	2 664 168	2 766 384
- jiné daně za zboží a služby	48	1 242	1 078	5 698	165

* v tis. SKK, ** od roku 2009 v EUR

Zdroj: Závěrečné účty obce Nitra 2008-2012